

veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 20

maandag 12 februari

jaargang 22 - 1995-1996

algite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

Volgend jaar nieuwe verhoging inschrijvingsgelden

'Afgerond' op achttienduizend frank

Uanaf volgend academiejaar moet je voor je inschrijving aan de unief de ronde som van achttienduizend frank neertellen. Dat besliste de Vlaamse interuniversitaire raad (Vlir), het clubje Vlaamse universiteiten. De stijging met vierhonderd frank is het gevolg van een stijging van de index der consumptieprijs. Voor beursstudenten en bijna-beursstudenten blijft alles bij het oude. Zij betalen respectievelijk nog steeds 3.200 en 9.500 frank.

duizend frank. Tegelijkertijd werd het principe van de jaarlijkse indexering ingevoerd. De beruchte akties 'tegen de 10.000' waren het gevolg. Zelfs de toenmalige rektor De Somer had het over "een afbraak van de sociale verworvenheden in België waar het onderwijs toch altijd gratis is geweest." En hij voegde eraan toe: "Ik denk dat er tendenzen zijn voor een nog grotere verhoging van het inschrijvingsgeld." Zowaar, een waarheid als een koe.

Het mammoetbesparingsplan in de crisisjaren 1980, het Sint-Annaplan, bracht

de studenten een volgende klap toe. Onderwijsministers Coens en Dameaux kregen van Guy Verhofstadt, minister van Begroting, de opdracht de broeksriemen te snoeren. Twee-entwintig miljard werd er op onderwijs bespaard. Om die bittere pil enigzins te vergulden mochten de universiteiten de inschrijvingsgelden zelf bepalen om op die manier, zo stelde Coens, tegemoet te komen aan de besparingen van Sint-Anna. Dertien duizend frank inschrijvingsgeld werd een feit. Kosteloos onderwijs, een principe dat opgenomen werd in een inter-

nationaal verdrag betreffende de economische, sociale en kulturele rechten en dat België in 1986 ondertekende, werd definitief ten grave gedragen.

Terwijl de overheid er geen graten inziet om de inschrijvingsgelden telkens te indexeren, vertoont zij heel wat minder stipt gedrag als het er op aan komt om studiebeurzen te indexeren. En hoewel er aan de inschrijvingsgelden voor beursstudenten en bijna-beursstudenten volgend academiejaar niet geraakt wordt, ziet men dat er een steeds grotere selectiviteit gehanteerd wordt bij het toekennen van een beurs. Steeds minder studenten kunnen op die manier een beroep doen op financiële overheidsteun. Achttienduizend frank is misschien een rond bedrag, maar voor velen een te hoge drempel, ook psychologisch.

Annemie Deckx

Naar jaarlijkse gewoonte buigt de Vlir zich over de problematiek van de inschrijvingsgelden. Stijgt de gezondheidsindex met meer dan twee procent, dan worden de inschrijvingsgelden opgetrokken. Vorig academiejaar werd er om die reden geen verhoging doorgevoerd. De koppeling van de inschrijvingsgelden aan de index heeft niet altijd bestaan. Tot voor 1971 vroegen de meeste universiteiten slechts een bijdrage voor de registratie-onkosten, de inschrijving op de rol.

Omdat er geen reglementering bestond, hadden de universitaire instellingen er alle belang bij hun inschrijvingsgelden te laag mogelijk te houden. Kwestie van concurrentieel te blijven. In 1972 kwam hierin verandering. De toenmalige onderwijsministers, Claes en Hurez, verplichtten de instelling om een eenvormig inschrijvingsbedrag in te voeren dat werd vastgesteld op vijftien duizend frank. De studenten waren woest en gedurende de volgende zes jaar werd er niet meer geraakt aan dat bedrag. Maar in 1978 was het weer zover. Jef Raeymaekers, minister van Onderwijs, besloot om het inschrijvingsgeld te verdubbelen tot tien-

"Zinnvolle seksualiteit kan alleen binnen een duurzame relatie", en andere Valentijnszoekertjes op pagina 14

(foto Kristof Braekeleire)

binnenin

Burggraave 4-5

Na het opzoeken van ratten, courgettes, kinderen, lijken en Tobback ter bevrediging van de behoeften die rond deze tijd gesublimeerd worden onder de vorm van Valentijn, geeft ethicus Roger Burggraave uitsluiting omtrent de vraag of dit wel mag.

Derde Leertijd 7

Het kan vreemd lopen in een leven. Als jonkmens zweoend in de steenkoolmijn vloekend op de mooie carrière als rechter die je aan je neus ziet voorbijgaan. Als bandwerker hopend op een baas die je intellectuele kwaliteiten ontdekt. En plots vind je, terwijl je als 75-jarige wal neust tussen de vieze boekskes, een foldertje dat je de kans van je leven (nu ja) biedt: de universiteit van de Derde Leertijd.

Boeroendi 10-11

Het Tsjechoslovakië van Afrika, beweren sommigen. Anderen, met minder fantasie, plachten het wel eens het buurland van Roanda te noemen. Professor Beynliens op zijn beurt noemt het vooral een probleemland.

VAO's: Uitspraak Arbitragehof binnen maand

Vorige week vond de eerste zitting van het Arbitragehof plaats in de zaak die de studenten aanspanden tegen minister van Onderwijs Van den Bossche (SP). Volgende maand wordt een definitieve uitspraak verwacht.

In 1994 besloot de minister van Onderwijs Van den Bossche om de financiering van de voortgezette academische opleidingen (VAO) — ook wel postgraduat genoemd — grondig te hervormen, omdat er teveel zouden zijn. Die waren bovendien te duur. De financiering per ingeschreven student werd afgevoerd en in de plaats krijgen de universiteiten een financiële enveloppe toegewezen die ze in staat moet stellen om hun voortgezette academische opleiding te financieren. Omdat die regeling voor de universiteiten een daling van de inkomsten betekende, werd besloten dat de universiteit voor de helft van de VAO's volledig autonoom het inschrijvingsgeld konden bepalen. Gevolg: een voortgezette academische opleiding volgen is voor een heel aantal studenten niet meer weggelegd wegens te duur. Luid studentenprotest was het gevolg. Maar, omdat de minister onverwurbbaar was, besloten de studenten om grof juridisch geschut boven te halen. Ze trokken naar het Arbitragehof en eisten de vernietiging van het bewuste decreet. Artikel 24 van de grondwet bepaalt immers dat "de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet." Wanneer de universiteiten zelf de inschrijvingsgelden mogen bepalen, is dat volgens de studenten ongrondwettelijk.

(ad)

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 230850 • Telefax 016 228343

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze wegge laten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met $\pm 1,5$ getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Regina

Zal ik u eens inwijden in de tragiek van Broekstraat 28? Neen, 28 is niet de Vlaamse versie van Rosemary West's lijkenhuis, hoewel de jongedameslachtoffers een z-

kere gelijkenis vertonen. Ik heb het over de 'Pedagogie Regina Mundi'. Met de P van privee-instelling, de R van rijksarchief voor zeldzame exemplaren van Kristuskransen en M van middeleeuws gedachtegoed.

Dit schrijven komt er naar aanleiding van een zoveelste manoeuvre — in ware Stalinistijl — van de directie: vanmorgen (7 februari) bleek de brandladder in rook te zijn opgegaan. Nu moet u weten dat die ladder, die toegang geeft tot de zijvleugel, voor elke normaal functionerende studentin van sociaal-vitaal belang was. Na twee uur 's nachts wordt het hele gebouw namelijk elektronisch afgesloten zodat al wie niet over kangoeroekapaciteiten beschikt, het kan vergeten om na dit Tik-Takuur in zijn kamertje op het tweede te geraken. De enige mogelijkheid voor geboren luiers was dus die beruchte brandladder op, en dan door het opgeknippte vliegengaas — dat inmiddels werd hersteld door ambachtslieden van de vliegengaasbrigade — naar binnen.

"Ja, maar," hoor ik de voorbeelden al opwerpen, "je kan toch een elektronische kaart vragen om na tweeën binnen te komen?" Inderdaad, en dan kan je 's anderendaags aan de conciërge vragen hoe laat

je er ook alweer doorgekomen bent en met een beetje geluk mag je zelfs op de videoband zien in welke toestand en met wie.

Nog zoiets. Jongens worden hier beschouwd als een duivelse vorm van tijdverdrijf, bovendien zeer schadelijk voor het leervermogen, geheugenaanstasend enzovoort. Ze zijn met andere woorden nefast voor de hoog te houden reputatie der onderscheidingen. O wee als ze op het kamerbeeld geregistreerd worden: hun Juliaatje wordt dan 's anderendaags dringend bij de directrice-lief ontboda...

Moeder-directrice zou zich beter wat meer bekommeren om de echte belangrijke zaken van de peda. Ik kan het mij al indenken: drie uur 's nachts, floeps licht uit — een zoveelste kortsluitinkje, maar dit keer met een vurig verlangen om de afbladderende verf, de affiches over bijbelstudies, de bestofte papieren bloemstukjes, de oranje gloedme gordijnen en de flinterdunne veermatrasen te verteren. Brandblusapparaten? Eentje op een gang met twintig kamers. Brandalarm? Aan de achterkant van het gebouw zodat ik aan de straatkant lekker lig te roosteren terwijl ik slaap. Trouwens, enkele maanden terug was er loos alarm overdag. Reactie: noppes! De conciërge noch directrice waren aanwezig, van automatisch brandweeralarm was blijkaar ook geen sprake.

Dan maar gezellig met z'n honderdzes-tig van de brandladder. Spijtig voor de eerste die vergeten was dat er geen ladder meer hangt. Echter ook voor de volgende(n), want op een redding van de brandweerkraan hoeven ze niet te rekenen: brandweerauto's zijn nu eenmaal te hoog om onder de Mundi-architectuur door te rijden.

Hier in Mundi spreken we dan ook niet van 'pompen of verzuipen, maar van 'springen of verkolen'!

**Greet Maris
namens een deel van de
Mundistudenten.**

McDonalds

Waarom moet in hemelsnaam een onnozele idealist gaan zeggen dat iets verkeerd is? Er werken ongeveer vijftien studenten in de McDonalds en die zijn blij dat ze daar kunnen werken omdat ze anders niet uit hun financiële kosten komen.

De burgerij die moet men zo niet bekritiseren, en zeker niet een student die niet echt blij geeft van ooit gewerkt te hebben. Ouders zijn verdorie afgemat na een dag hard werken om de kinderen eten en onderdak te geven, en ze zullen verdorie blij zijn als die kinderen vijf minuten hun mond kunnen houden. De kinderen zijn zelf blij als ze eens een snelle snack door hun strok kunnen krijgen (sic) in plaats van die pattaten weer. Ik heb niets tegen pattaten maar een mens wil al eens anders.

En willen nu al die verdoride idealisten die de wereld-willen veranderen in hun wereld nu één keer hun grote mond houden en één keer proeven van de 'echte wereld' daarbuiten. Dat ze eens zien wat de gemiddelde Belg op een dag doet. Idealisten hebben één nadeel, ze weten niet wat het is om in een reële wereld te leven met mensen die kopzorgen hebben en blij zijn als ze thuis rustig kunnen zitten zonder dat er één of ander wereldprobleem op hun hoofd gaat werken. De alleदाags mens is diegene die dapper is, niet de idealist die denkt dat hij het beter weet.

Jurgen Germeys

nvd: Al eens aan gedacht dat het net dankzij die verdoride idealisten is, die vroeger en nu streden en strijden voor een beetje beschaafde sociale rechten, dat die vijftien gelukkige jobstudenten hamburgers mogen bakken met een deftig kontrakt op zak, met ziekteverzekering, vakantieregeling, verplichte rustpauze... Overigens is Veto het volledig met u eens dat elke dag pattaten ook niet alles is.

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 22
Nummer 20
12 februari 1996

Ver. uitg.: Annemie Deckx
Hoofdredaktie: Bart Eeckhout
Redaktiesekretaris: Annemie Deckx

Redaktie: Kristof Braekeleire, Henk Dheedene, Joris Janssens, Martijn Graumans, Tom Michielsens

Donka: Kristof Braekeleire, Peter Dhondt, Frjan-Brjans Lemmens, Jo Schleurs, Joris Vanden Hondt
Medengelboschwerkers: Olivier Beckerexschrijver, Jafamie Blesmans, Diet-mar Bosmans, Erlindebosch De Lange, Bart De Ijver, Mark Engelboschmans, Carl Hour'co, Thierrymien De Laengen, Sabine Lefeschrijver, Hert Meesters, Peter Roelens
Layout en vormgeving: Neemie Biesbosmans, Dietmartijn Graumans, Kristof Braekeleire, Annejamie Deckeleirex, Bart De Schrijfveer, Bart Eeckhoutvanleenu-tochook, Dietmartijn Graubosmans, Jokris Janssens, Tierr JAENEN, Jan-Frans Engelmens, Peter Rules
Dtp: Filip De Keukandenabeleere, Ludovik Segamegadrivert, Hans Vandenkeukenabeleere
Spelling: Bart E-malleckhout, Joris Jan-Frans Lemmenssens

Eindredaktie: Dietmar Bosjongens, Bart Fakehout

Internet-Veto: http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto
e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfasser Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-095919-77
Redactievergadering
iedere vrijdag namiddag om 15.00 u

ECO COPY
Tienessestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

vrije tribune

7 maart: Leuven Fascismevrij

Wij zijn zeer verontrust over de geplande provokatorische mars van 7 maart van de extreemrechtse Nationalistische Studentenvereniging (NSV) in onze stad. Wij, dat zijn tot op de dag van vandaag een tachtigtal organisaties, personaliteiten en zelfstandigen. De voorbije jaren hebben wij kunnen vaststellen dat tijdens betogingen van extreemrechts in Duitsland, België, en andere landen migranten, vluchtelingen en andersdenkenden worden aangevallen, huizen in brand gestoken en zelfs mensen vermoord (Rostock, Solingen, Ronse, Tense, Leuven,...).

Wij vinden dat we 51 jaar na de overwinning op het fascisme de slachtoffers van het nazisme moeten herdenken. Vijftig miljoen doden in de Tweede Wereldoorlog zijn we nog niet vergeten. Fascisten mogen geen tweede kans krijgen om hun 'nationalistische waanzin' te verspreiden. Het extreemrechtse nationalisme leidt tot oorlog zoals we in ex-Joegoslavië hebben kunnen vaststellen.

De NSV is geen onschuldige organisatie, geen folkloristische studentengroep met pet en lint. Het is wel degelijk een racistische, fascistische en gewelddadige organisatie. Na de afbouw van de bestaande Leuvense migrantenwerking en de sensuur van pamfletten die het binnen- en buitenlandse beleid van Helmut Kohl bekritiseren, is deze NSV-mars een volgende kaakslag voor de progressieven, migranten, arbeiders, studenten, homo's en vluchtelingen in Leuven. Daarom eisen wij van burgemeester Tobback dat hij zijn volledige verantwoordelijkheid neemt en de provokatorische mars van het NSV verbiedt. Indien Tobback zijn verantwoordelijkheid niet neemt, zullen wij op 7 maart massaal en publiekelijk het verbod eisen van deze fascistische mars.

De NSV is racistisch. Zij spreekt over de "raszuiverheid" en verdedigt de westerse beschaving als "kultuurschepende en heersende beschaving van de volkeren in de wereld". Tanguy Veys, ko-organisator van de NSV-mars in Gent vorig jaar, verklaarde: "Ik pleit voor aparte lokalen voor vreemdelingen aan de universiteit waar lessen gegeven worden gericht op de terugkeer naar hun vaderland. (...) De kloof tussen migranten en Vlamingen is onoverbrugbaar."

De NSV is fascistisch. Bij de oprichting van de NSV verklaarde voorzitter Edwin Truysens: "Wij vertegenwoordigen een stroming binnen het nationaalsocialisme". In haar publicaties verheerlijkt de NSV oorlogsmisdadigers en kollaborateurs zoals bijvoorbeeld Jef François (na de oorlog ter dood veroordeeld, leider van de Algemene SS-Vlaanderen, Obersturmführer van de SS-Division Langemark) en Ward Hermans (na de oorlog tot levenslang veroordeeld, stichter van de algemene SS-Vlaanderen en hoofdredakteur van de SS-man).

De NSV is gewelddadig. In november vorig jaar vielen zij een Leuvense aktievorst van 'recht op vluchten' aan, toen die terugkwam van een aktie tegen het vluchtelingenbeleid van SP-er Vandelanotte. Zij kreeg drie hechtingen in het ziekenhuis. In dezelfde periode trachtten ze in Gent een MLB-meeting rond amnestie met Johan Anthierens te verstoren. In 1984 bestormde een NSV-kommando de lokalen van de overkoepelende studentenorganisatie ASR (het huidige Loko), waarbij een student voor het leven werd kreupel geschopt. Rob Verreyken, vicepres van de NSV-Antwerpen 1991-1992, leidde verscheidene gewelddaden tegen antifascistische militanten. Zo sloeg in 1992 de NSV onder leiding van Verreyken twee Jongsocialisten in het ziekenhuis.

De NSV werd om deze redenen door de Leuvense studentenkringen niet erkend. Aan de universiteiten van Gent en Brussel is de NSV verboden.

De betoging van de NSV gaat door onder het motto: "Neen aan het frankofone imperialisme". Het is geen geheim dat de NSV, zoals het Vlaams Blok, voor separatisme is. Hun extreemrechtse nationalisme wakkert de haat tussen nederlandsstaligen en franstaligen aan, net zoals het dat doet tussen Belgische en vreemde arbeiders. We kunnen niet toelaten dat fascistische organisaties gebruik maken van de democratische rechten om haat te prediken en zo de weg vrij te maken voor situaties zoals wij die kenden in de jaren dertig en veertig en zoals wij die nu zien in ex-Joegoslavië.

Deze NSV-mars is een fascistische provokatie aan het adres van de franstaligen, de migranten, de studenten, de vakbonden en de werkende bevolking in het algemeen.

Daarom ijvert Leuven Fascismevrij voor volgend platform:

1. 51 jaar na de bevrijding van het racisme en het fascisme: Verbod van racistische en fascistische organisaties om te betogen.

2. Volledige politieke en sociale rechten voor migranten. Steun aan het wetsvoorstel Harnie.

3. Nationalisme, racisme en fascisme leiden tot moord. Geen tweede Joegoslavië in België. Geen tweede Rostock in België. Geen tweede Auschwitz in België.

4. Voor de eenheid in België. Solidariteit tussen Vlamingen, Walen en migranten.

Leuven Fascismevrij wil een ad hoc protestkomitee zijn waar iedereen, die de petitie en het platform van Leuven Fascismevrij onderschrijft kan in meewerken.

**Tom Van de Sande,
voor Leuven Fascismevrij**

Enkel Agalev en Volksunie zijn voor

Uorige week dinsdag liep de grote aula van het Maria-Theresia College vol om een aantal politici in de clinch te zien gaan rond een tema dat heel wat studenten blijkbaar nauw aan het hart ligt: de legalisering van softdrugs. Als ze gehoopt hadden een interessant en levendig debat te horen, dan kwamen ze van een kale reis terug. En ook wie hoopte op een plotse openheid van de traditionele partijen met betrekking tot deze problematiek, mocht zich een navleiving noemen. Opmerkelijk was wel dat, naast Eddy Boutmans (Agalev), ook VU-voorzitter Bert Anciaux het openlijk voor een legalisering opnam.

Organisatoren van dit debat waren drie Leuvense jongerenorganisaties van politieke partijen: de Kristendemokratische Studenten (CDS), de Volksuniejongeren (Vujjo) en jong-Agalev. Over de opkomst konden ze alvast tevreden zijn: je krijgt niet zomaar de grote aula vol voor een debat. Geen aula vol ziekgogende, uitgemergelde druggebruikers zoals bepaalde panelleden zich misschien hadden voorgesteld, maar wel een heterogeen, gezond en braaf studentenpubliek. De blowers die zich tijdens het vragenuurtje achteraf bekend maakten, zagen er niet anders uit.

Gerolf Annemans (Vlaams Blok) had het zich duidelijk anders voorgesteld. "Softdrugs zijn toxisch, leiden tot allerlei vormen van handicaps, hebben een nefaste invloed op onze jeugd en leiden tot criminaliteit," daar kwam zijn mening ongeveer op neer. Opmerkelijk was wel dat hij om dit te staven, een aantal keer verwees naar de uitspraken van zijn socialistische collega's Tobback en Vande Lanotte. Naar hij zelf zei, was dit onder andere om de kat te steunen die de socialisten naar het debat gestuurd hadden. Voor de rest bleek Annemans er weinig zin in te hebben, en bleef zijn rol beperkt tot een schamper proberen te weerleggen van enkele details van de argumenten voor legalisering en een ostentatief zuchten om duidelijk te maken dat hij veel liever thuis was gebleven.

Voorstel

Naast Annemans, zaten Bert Anciaux (VU), Etienne De Groot (VLD), Servais Verherstraeten (CVP) en Eddy Boutmans (Agalev) aan tafel. Moderator was Hans Van De Scharen, journalist bij De Morgen, hoewel al vlug bleek dat moderator hier niet het juiste woord was: Van De Scharen

beperkte zich tot het aangeven van argumenten om de voorstanders van legalisering bij te treden. Met als gevolg dat er van een echte discussie tijdens het debat nagenoeg geen sprake was en dat Gerolf Annemans dan toch één waarheid in zijn mond kon nemen: "Gelukkig bent u er nog, meneer de moderator, zodat de balans van voor- en tegenstanders aan deze tafel gelijk is."

Tabak

In het begin van het debat werden de panelleden gevraagd om hypotetisch voor of tegen legalisering te stemmen en kort uit te leggen waarom ze dat deden. Opmerkelijk was dat Bert Anciaux zich openlijk als voorstander van een legalisering van softdrugs bekend maakte. Daarvoor gaf hij de gekende argumenten: softdrugs moeten losgekoppeld worden van harddrugs zodat die laatste beter bestreden kunnen worden, softdrugs zijn nu eenmaal een realiteit zodat je die realiteit beter kunt legaliseren, je moet de misverstanden over softdrugs de wereld uit helpen, enzovoort. Natuurlijk wist Anciaux dat hij het aanwezige studen-

genwoordigers van de CVP en de VLD tegen legalisering. Etienne De Groot (VLD) deed dat op een nogal pretentieuze, maar voor de rest vrij zwakke manier. "Ik liep eens over de Groenplaats en zag een jongeman een beetje groene kruiden tussen zijn tabak steken. Toen ik twee uur later terug kwam, lag die kerel half bewusteloos op straat. Wel, ik ben bang van dit toekomstbeeld en daarom zou het verkeerd zijn softdrugs te legaliseren," zo sprak het VLD-kamerlid.

Schermen

De CVP-er Verherstraeten probeerde het iets genuanceerder te stellen. Hij zettelt in de speciale kamercommissie rond drugs en haalde daar de bevindingen van een deskundige professor aan die vastgesteld had dat het gebruik van softdrugs wel degelijk psychische gevolgen had. Wat volgde was een schermen van voor- en tegenstanders met wetenschappelijke argumenten, waarop De Groot nogal tot de gemakkelijke konklusie kwam dat de wetenschap in het debat niets te vertellen had, aangezien haar resultaten toch tegenstrijdig waren.

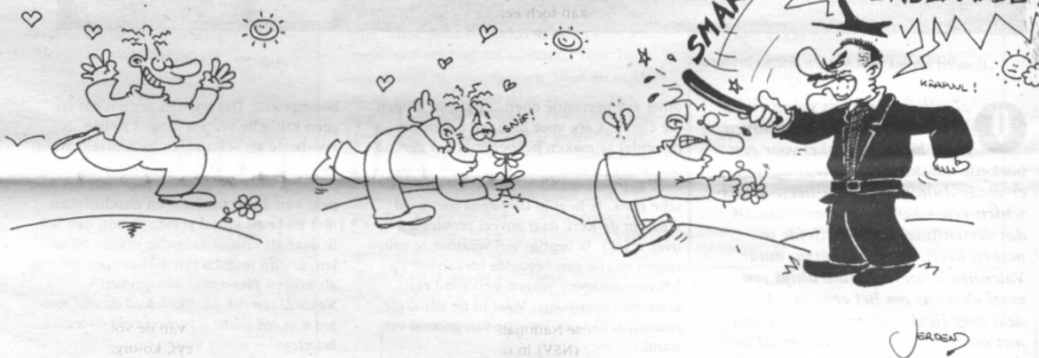
materie en bereedere en genuanceerde argumenten kon voorleggen. De rest van de panelleden maakten al te vaak gebruik van stellingen, die evenveel gebruikt konden worden als voor- of als tegenargument. Zo werd bijvoorbeeld de Nederlandse situatie zowel door voor- als tegenstanders aangehaald om hun stellingen kracht bij te zetten.

Til

Over één zaak bleken de panelleden het wel eens: dat een softdruggebruiker niet in de gevangenis thuis hoort. Dat leidde dan weer tot een veel te lange en nutteloze discussie of er in België door de parketten nu wel of niet een gedoogbeleid werd gevoerd. Nog voor aan het publiek de mogelijkheid gelaten werd enkele vragen te stellen, was de helft van de zaal al leeggelopen. En ook de vragen van de overblijvers waren veel te zwak om iets van de avond te redden.

Twee zaken heeft dit debat wel duidelijk gemaakt. Ten eerste zal de politieke discussie — voor zover die op til staat — vooral met ideologische argumenten gevoerd worden, en lijkt men niet op de kern van de zaak te durven ingaan. En ten tweede lijkt het erop dat het nog een tijdje zal duren voor er in België een legalisering van softdrugs komt. De druk van de publieke opinie op de meerderheidspartijen is wellicht te groot om een wijziging in de beleidslijnen door te voeren. Beste voorbeeld

OPGEPAST: BINNENKORT ST-VALENTIJN
OPGEPAST!

tenpubliek op zijn hand kon krijgen, maar blijkbaar wou hij ook een duidelijk standpunt innemen in het debat dat binnen de Volksunie aan het loskomen is. In een reactie achteraf verklaarde Anciaux dat hij volop aan een wetsvoorstel aan het werken is, waarin hij onder andere pleit voor een legalisering van softdrugs.

Naast Annemans waren ook de verte-

Eddy Boutmans (Agalev) pleitte voor een gereglementeerde verkoop van softdrugs, met ondermeer als argument dat de huidige toestand ongrondwettelijk zou zijn. Aangezien softdrugs niet schadelijker zijn dan bijvoorbeeld alcohol of tabak, zou het discriminerend zijn om de ene wel en de andere niet toe te laten. Boutmans verwees daarbij naar Duitsland, waar een hoogerrechtshof onlangs tot deze politiek belangrijke konklusie gekomen is.

Tijdens de rest van het debat, bleek Boutmans de enige die echt thuis was in de

daarvan is het feit dat er in de kamer nu wel een debat over drugs gevoerd zal worden, maar dat op voorhand de standpunten van de regering al duidelijk vast liggen. Ieder redelijk mens zou op zijn minst het omgekeerde verwachten.

Henk Dheedene

Dit artikel is het eerste in een reeks over de legaliseringsproblematiek. Voor het vervolg come and see next week.

Geen extra bursalen bij Psychologie

De fakulteit Psychologie heeft besloten geen gebruik te maken van de mogelijkheid om binnen haar academisch personeelskader een aantal assistenten te vervangen door bursalen. De universiteit wil die omzetting stimuleren omdat ze fiscale voordelen levert, en dus goedkoper is. Het statuut van bursalen — doctorandi die van de unief zelf een beurs krijgen om hun doctoraat te volbrengen — is door de federale overheid belastingvrij gemaakt om het wetenschappelijk onderzoek te stimuleren. Op assistenten moeten wel sociale lasten betaald worden. Zij vervullen immers tijdens hun zesjarig verblijf aan de unief naast hun onderzoek ook nog een arbeidsprestatie, vandaar dat zij voor hun doctoraat ook twee jaar langer dan bursalen de tijd krijgen. Die tegenprestatie bestaat meestal uit didactische ondersteuning; het geven van seminars, oefeningen of colleges bijvoorbeeld. En daar wringt het schoentje, want als bursalen de plaatsen van assistenten innemen, kan er wel eens een gebrek ontstaan aan personeel dat gemandateerd is voor onderwijsopdrachten.

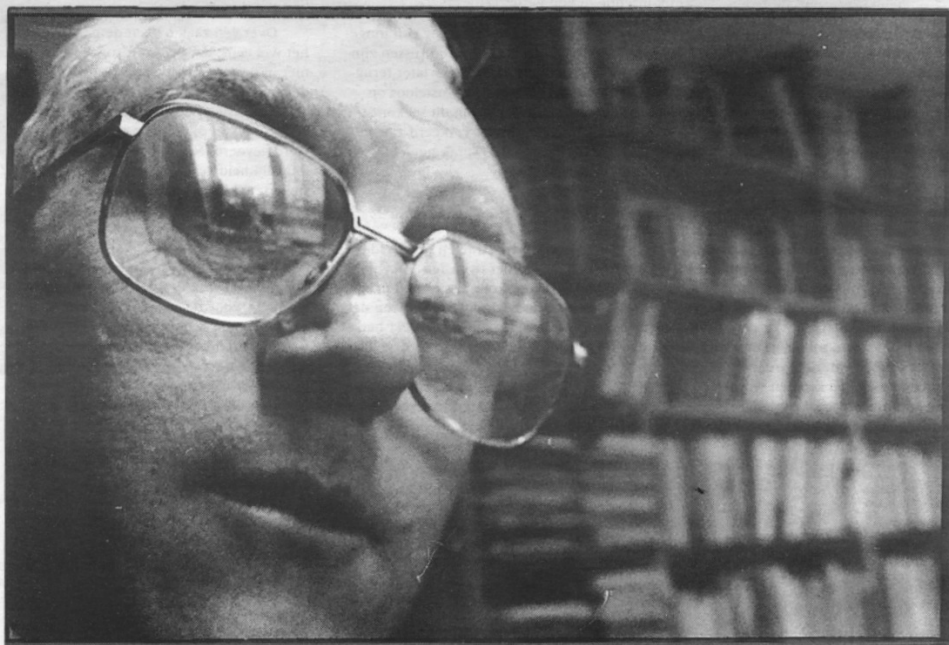
Dat besefte ook dekaan Vandenberghe van Psychologie: "Als assistenten vervangen worden door bursalen, komt de kwaliteit van het onderwijs in het gedrang. Dan kunnen we onze studenten geen optimale onderwijsbegeleiding meer garanderen." Eventueel zou een praktijkassistent kunnen instaan voor het gehele pakket van de onderwijsbegeleiding. Die oplossing heeft dan weer het grote nadeel dat zo een feitelijke scheiding ontstaat tussen de twee pijlers van het universiteit, met name het wetenschappelijk onderzoek en het onderwijs.

Toch is de zorg om de kwaliteit van het onderwijs voor de fakulteit Psychologie niet de hoofdreden om niet mee te doen in de omzetting van de mandaten. Dekaan Vandenberghe: "De belangrijkste reden is toch wel van budgettaire aard. Het aantal personeelsleden bij Psychologie is gewoon te klein om echt te kunnen profiteren van de maatregel. We zien er dus gewoon het nut niet van in."

(be)

B&F B&F Partners bvba	Brusselsestraat 170 - 3000 Leuven Tel: 016/23.73.33 - Fax: 016/23.98.90 e-mail: b_i@tornado.be OPEN: DI-ZA van 9-12 en 14-19 zondag en maandag gesloten	B&F NOW!
	B&F VALUE PC Motherboard with Intel Triton Chipset + pow. man. - Award bios 256 Kb write back cache - EDO ready - E-IDE interface on board PIO mode 0-4 - Multi I/O - 2 x ser - 1 x par EPP en ECP - UART 16550 8 Mb DRAM - expandable to 128 Mb - auto banking Floppy 1.44 Sony - HDD Seagate Medalist 540 Mb FAST! SVGA video 1 Mb PCI - exp. to 2 Mb - SVGA monitor - 14" - Low radiation Win95 keyboard - MS-compatible mouse 2 button - Minitower 200W 3 years warranty (1 year on parts - 3 year on labour) B&F Value Pentium 75 38.995 fr. B&F Value Pentium 100 43.995 fr. Prijzen inclusief BTW - aanbieding geldig zolang de voorraad strekt	
NIEUW! - Verhuur van CD ROM games - 100 fr. per dag Grote keuze tweedehands hard- en software.		

“We moeten weer leren dat er bepaalde dingen zijn die niet kunnen”

U moest het ook eens met z'n drietjes proberen

(foto Joris Vanden Houtte)

Valentijnsdag. Plots staan er rijen mannen aan te schuiven in de bloemenwinkel voor een boekje maakt-niet-uit-wat-als-het-er-maar-duur-uit-ziet-en-heet-u-mis-schien-een-kaartje-met-veel-liefs. Of dat verschijnsel veel met liefde te maken heeft, is niet geweten, maar Valentijn is voor dit blad altijd een mooi ekskuus om het eens ongebreidel over liefde, lijf en lust te hebben met mensen die daar alles van af weten al zou je dat op het eerste gezicht misschien niet zeggen.

Neem nu bijvoorbeeld professor Roger Burggraave. Als teoloog en ethicus doceert hij ondermeer seksuele moraal. Ook publiceerde hij veelvuldig over relatievorming en seksualiteit binnen het katholieke discours. Een gevoelig onderwerp, want zelfs het kleinste kind weet dat de standpunten van Kerk en samenleving inzake seksualiteit de jongste decennia fel uiteengegroeid zijn. Veto waagde zich in het hol van de leeuw. Het relaas van een bewogen gesprek over de paus en Afrika, over kondoomautomaten en verlossingsetiek leest u hieronder.

Roger Burggraave: «Ik maak een onderscheid tussen twee soorten etiek. Enerzijds een minimale etiek, een basissetiek. Hier zijn we dan op het nivo van de rechtvaardige seksualiteit waarbij je een aantal normen en etische regels in acht dient te nemen: je mag een ander geen onrecht aandoen, je

moet aan preventie doen... Dat zijn dingen die eigenlijk erg voor de hand liggen omdat ze eerder te maken hebben met het gezond verstand. Eigenlijk kunnen we hier spreken over het 'niet-schadebeginsel' uit de medische etiek. Ik begrijp trouwens niet goed waarom de Kerk daar zoveel problemen over maakt. Ik begrijp wel waarom ze principieel vanuit een bepaalde idealisatie op het mensenleven vragen stelt rond een kondoom enzovoort. Maar in de concrete realiteit is het een kwestie van gezond verstand.»

Ideaalbeeld

«Met die minimale etiek heb je natuurlijk nog geen kwaliteit in je leven gebracht, en die kwaliteit is dan wat ik noem zinvolle seksualiteit. Dat is het nivo van 'het spel van de tederheid'. Daar hebben we niet meer te maken met moreel etiek maar eerder suggestieve etiek. En dat mis ik soms wel eens in de discussie rond seksuele opvoeding: de estetik. Vanuit een ervaringsdiscours willen ontdekken wat er nu eigenlijk kwalitatief is.»

Veto: *Uit recent onderzoek blijkt dat viervijftig procent van de zeventienjarige seksueel actief is. Vindt u dat een negatieve evolutie? U stelt elders immers dat in de kristelijke benadering de onderlinge samenhang en positieve integratie van een relatie, seksualiteit en prokreatie tot een liefdevolle, lustige en vruchtbare relatie moet leiden.* (in 'De mens... in samenspraak in tegenspraak...', Piet Nijs (red.), Leuven, 1994)

Burggraave: «Inderdaad is het zo dat gezien die maatschappelijke evolutie het nodig is een rechtvaardige seksuele etiek centraal te stellen. De kerk heeft een enorme evolutie doorgemaakt van een eerder biologische en prokreatie naar een meer relationele benadering. Het tweede Vatikaans koncilie heeft daar een belangrijke rol in gespeeld.»

Veto: Maar dat prokreatie element is nog steeds erg belangrijk in de Kerk.

Burggraave: «Zeker, maar het is nu eenmaal een zeer essentieel deel van de menselijke seksualiteit. Dat wil niet zeggen dat seksualiteit enkel zin heeft als ze gekoppeld is aan voortplanting. Seksualiteit heeft altijd zin als het een onderdeel is van een ver-

bondsrelatie. Dat wil niet zeggen dat we geen kritische vragen mogen stellen. Bijvoorbeeld als seksualiteit losgemaakt wordt van een relatie en versmald wordt tot een puur 'ik voel me goed bij jou'. Als het aspect van duurzaamheid en exclusiviteit niet meer als ideaal gezien wordt, dan wil ik daar als kristen kritische vragen bij stellen. Er zijn immers ontwikkelingen die mij als kristen niet direkt aanspreken.»

Veto: *U zegt ook dat seksualiteit die niet ingebed is in een relatie gelegenheidsseks — zoals u het noemt — zonder kwaliteit is.*

Burggraave: «Er ontbreken daar volgens mij een aantal belangrijke elementen als duurzaamheid en wederkerigheid. Mag seksualiteit dan geen belofte meer inhouden voor de toekomst? Binnen de kristelijke traditie is dat erg belangrijk.»

Veto: *Het standpunt van die Kerk is met betrekking tot die seksualiteit nog veel strikter dan datgene dat u beschouwt als rechtvaardige etiek.*

Anderzijds zien we dat dat standpunt nog nauwelijks beantwoordt aan een maatschappelijke realiteit. Moet de Kerk zich daar niet aan aanpassen?

Burggraave: «De Kerk moet vanuit een bekommernis voor wat er in de wereld gebeurt een verlossingsetiek aanbieden. Ze moet mensen tonen hoe ze kunnen groeien in de richting van een zinvolle seksuele relatie, wetend dat veel mensen niet het ideaalbeeld van seksualiteit zoals de Kerk die voorstaat, kunnen bereiken. En dat mis ik in de Kerk. Anderzijds vind ik het belangrijk dat de Kerk, die niet enkel een etische instantie is, in naam van haar waarden een etische getuigenis aflegt. Dat betekent niet dat ze niet moet luisteren naar wat er in een cultuur leeft. Daar ligt dus een spanningsveld.»

Pertinent

Veto: *U zegt het zelf, de kerk is niet enkel een etische instantie. Zij heeft in sommige landen heel veel impact op het gedrag van mensen. Als de paus dan in Afrika gaat verkondigen dat men geen kondooms mag gebruiken, dan kan je je toch afvragen wat het etische gehalte is van zo'n uitspraak.*

Burggraave: «Ik heb daar ook een dubbelzinnige houding tegenover. Dat zij tegen

kondooms is, is omdat zij waarden als duurzaamheid en exclusiviteit verdedigt. Anderzijds zou men moeten begrijpen dat er in de realiteit een noodzaak is om het kwaad nog niet erger te maken dan het al is. Je kan een erg normatieve etiek hebben, maar je moet werken in de realiteit. Etiek moet vertaald worden binnen concrete situaties. Er moet een etiek van het haalbare nagestreefd worden.»

Veto: *Er is een hiërarchie in waarden waarmee je rekening moet houden. Weegt de Kerk waarden als leven en een duurzame relatie wel voldoende tegen elkaar af?*

Burggraave: «Leven is kostbaar. Maar volgens mij zijn dat dingen die je niet moet afwegen. Een duurzame relatie is voor de Kerk van kapitaal belang voor de toekomst en de draagkracht van de samenleving. Dat is niet alleen een prive-aangelegenheid. Veronderstel dat de duurzame relatie in onze samenleving verdwijnt, dan wordt het sociaal weefsel aangetast. Daar zit ook de sociale bekommernis van de Kerk.»

“Seks moet meer zijn dan enkel het verlangen naar de ander”

Veto: *Het afwijzen van kondooms vanuit een sociale bekommernis is toch geen serieus argument. Als we kijken naar een aantal Afrikaanse landen zien we dat daar een generatie van economisch actieven volledig verdwijnt ten gevolge van aids. Kinderen en grootouders blijven dan achter. Als dat geen aantasting is van het sociaal weefsel.*

Burggraave: «De vergelijking met Afrika is een zeer delicate vergelijking.»

Veto: *Maar toch zeer pertinent.*

Burggraave: «De situatie daar is bijzonder complex. Het gaat niet alleen over het kondoom. De kwestie van de preventie daar is gebonden aan hun etos. Het gebruik van het kondoom daar ligt moeilijk, niet alleen omdat de Kerk daartegen is. In hun cultuur daar zijn er een aantal weerstanden tegen.»

Veto: *Moet de Kerk dan niet meer ook hebben voor die cultuur?*

Burggraave: «Ja, maar het merkwaardige is dat de Kerk met haar boodschap juist meer aansluit bij hun cultuur dan bij de westerse visie. Op het punt van de erbieb voor het leven denkt de Afrikaan in termen van generatielele en kosmische samenhang en levensbetrokkenheid wat zeer goed aansluit bij wat de Kerk noemt de 'erbieb voor het leven'. Voor de Afrikaan is contraceptie tegen het leven. Zolang men er niet in slaagt om in zo'n mentaliteit contraceptie te verbinden met bescherming en erbieb voor het leven is er iets dat fout loopt. En daar zou de Kerk een belangrijke rol in kunnen spelen. Maar daarom moet ze nog niet haar principes van de zorg voor het leven en de kwaliteit ervan loslaten. Ze mag die waarden niet tegen elkaar uitspelen. Maar soms heb ik ook mijn bedenkingen bij de kerkelijke uitspraken. Want de paus heeft geen gelijk omdat hij die uitspraken doet.»

Vrijheid

Veto: *De uitspraken van de paus zijn dus vrijblijvend?*

Burggraave: «Absoluut niet, maar de pauselijke uitspraken zijn voor de gelovigen, en enkel voor hen een uitdaging om daarmee om te gaan. Bovendien moet een gelovige deze uitspraken niet zonder meer aanvaarden. Die uitspraken zijn tot het geweten van de gelovige gericht. En uiteindelijk moet iedereen daar zelf over oordelen. In de kerk is er dus nooit discussie over het feit dat het persoonlijk geweten uiteindelijk het laatste woord heeft. Moraal kan nooit dwingen, wel appeleren.»

Veto: *Toch heeft de Kerk op allerlei momenten in het verleden gepoogd om meer invloed uit te oefenen, invloed die niet enkel beperkt bleef tot het geweten.*

Burggraave: «Wanneer de Kerk zich op

TREKKING
 MET MOUNTAINBIKE, KAJAK EN ZEILBOOT
 ROND HET COMO-MEER IN ITALIE

AVONTUURLIJKE- EN KULTURELE VAKANTIE VOOR JONGEREN VANAF 17 JAAR

INLICHTINGEN EN BROCHURE:
EURO-LEISURE
 K. ALBERTLAAN 124 - 9000 GENT
 TEL: (09) 221 13 39 FAX: (09) 220 66 32

zo'n manier gaat bemoeden dat zij dwang gaat uitoefenen of bepaalde sociale processen niet meer hun eigen beloop laat gaan en waar ze dus buiten haar morele beïnvloeding stapt, dan heb ik er ook problemen mee. Ik vind dat de Kerk een morele instantie is en geen dwingende instantie. Je kan op twee manieren dissident zijn in de Kerk. Je kan afwijken van het standpunt van de Kerk maar haar redenering wel volgen. Je kan het ook eens zijn met het standpunt maar de redenering niet volgen. Ik vind dat de Kerk de objecties van het verstand a serieus moet nemen, anders zit ze in een soort van fundamentalisme gevangen.»

Gesjoemel

Veto: *In al uw teksten koppelt u seksualiteit aan kristendom. U zegt in uw tekst bijvoorbeeld dat u "een etiek wil schetsen voor feitelijk seksueel gedrag en dit vanuit het Evangelie dat Jezus als verlosser ons geopenbaard heeft om op die manier mensen te helen en te verlossen". Hebben andersgelovigen of niet-gelovigen daar een boodschap aan? Soms lijkt het wel alsof seksualiteit die niet kadert in een kristelijke etiek niet zinvol is.*

Burggraave: «Dat is de fameuze verlossingsetiek. Maar volgens mij is niet de moraal of de normatieve etiek de kern van het kristendom maar wel mensen te verlossen om hen op die manier een soort zin te geven. Dat wil niet zeggen dat we de pretentie moeten hebben dat onze visie de enige ware is. Dan lijkt het erop of alleen de kristelijke visie de goede is en al de rest is het kwaad.»

"Het probleem ligt in een vervlakking van de idee wat kwaad is"

Veto: *Kristelijke etiek is volgens u een heilsetiek, die een etiek van genade bevrijding en verlossing uit onvermogen en kwaad is.*

Burggraave: «Elke etiek is op zich geen etiek over het goede op zich; etiek heeft altijd te maken met de mogelijkheid en de ervaring van het kwaad. Er zou geen verbod zijn dat je niet mag liegen als mensen niet dagdagelijks liegen. En dat is het kwaad. En als ethicus kom ik veel in contact met mensen die kwaad berokkenen of benadeeld zijn door het morele kwaad van anderen. Sommigen zeggen dat iedereen voor zichzelf moet bepalen wat kwaad is. Dat is niet waar, velen zijn het slachtoffer van de idee dat elk individu voor zichzelf uitmaakt wat goed en kwaad is. Op die manier doet men in naam van eigen vrijheid anderen veel kwaad aan.»

Veto: *Is het dan uit angst voor een zekere waardenvervlakking dat u voortdurend terugkoppelt op een kristelijke etiek?*

Burggraave: «Volgens mij is er geen waardenvervlakking. Ik denk dat er eerder sprake is van een waardenuitwaaiing. Er zijn heel veel waarden naast elkaar ontstaan. Het probleem ligt in een vervlakking van het idee wat kwaad is. We moeten weer leren dat er bepaalde dingen zijn die niet kunnen. Bijvoorbeeld gesjoemel met geld, te weinig respect voor gemeenschappelijke goederen en dergelijke. De Kerk heeft daar te weinig aandacht voor maar zou ook het kwaad moeten benaderen met meer mededogen. Er zijn bijvoorbeeld mensen die die kristelijke etiek niet aankunnen. Gehandicapten bijvoorbeeld. En dan moet de Kerk samen met hen zoeken wat voor hen reëel haalbaar is, zij moet daar aanwezig zijn in het haalbare. Die mensen kunnen immers niet anders, zij zitten in een objectieve vorm van tekort.»

Wederkerigheid

Veto: *In Kultuurleven (in Kultuurleven, 63ste jaargang nr 1, januari 1996) stelt u dat geluk geen doel op zich is maar geluk en zelfontplooiing onbedoelde neveneffecten zijn.*

Burggraave: «Een voorbeeld maakt dat duidelijk. Als je uien schilt, komen er tranen in je ogen. Die tranen hebben een oorzaak maar geen reden. Daar waar een reden is, worden mensen gelukkig. Onze cultuur wordt echter eenzijdig narzistisch omdat die zich voortdurend op de dingen zelf afstemt als veroorzaker van het geluk. Wat een aanduiding is dat veel mensen geen reden meer hebben om gelukkig te zijn. De reden tot geluk is iets wat mensen zelf creatief moeten ontdekken. En dat is ook van toepassing op seksualiteit. Seksualiteit is ontdekken dat het engagement ook een betekenis creëert. En dat wil niet zeggen dat de mens daarin geen lust mag zoeken.»

Veto: *In al uw teksten hebt u het voortdurend*

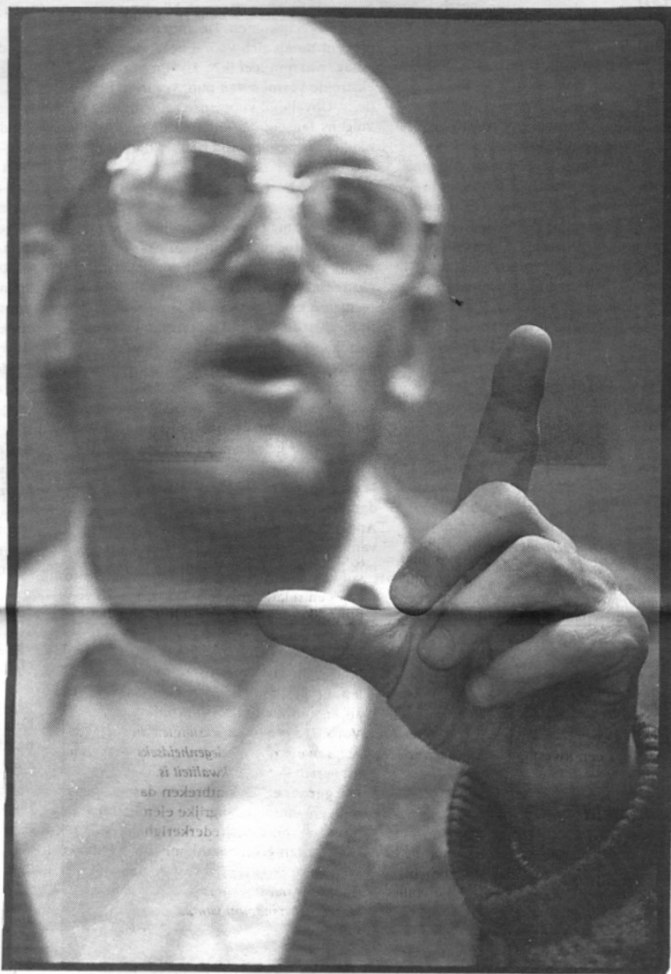
Veto: *U stelt nochtans in één van uw teksten dat in losse of losvaste verhoudingen antikonceptie niet plaats grijpt binnen de context van verantwoord ouderschap. Jonge mensen worden zo op een negatieve wijze gekonfronteerd met het moeten vermijden van kinderen en geenszins op een positieve wijze met de menselijke bevredigende realisatie van de eigen vruchtbaarheid. De klemtoneel komt sterk te liggen op antikonceptie zodat op langere termijn een positief ja tegenover kinderen kan aftakelen.*

Burggraave: «Dat wil niet zeggen dat antikonceptie in een vaste relatie niet zou mogen.»

Libertijns

Veto: *Wat vindt u van sadomasochisme?*

Burggraave: «Voor mij is zoiets absoluut niet gepermitterd omwille van het geweld»

(foto Joris Vanden Houtte)

over de dominantie van seks in een relatie. Nergens bespreekt u echter problemen die in een relatie kunnen ontstaan door een gebrek aan seksualiteit. Soms lijkt het wel alsof u seks enkel ziet als een veruitwendiging van een relatie. Seksualiteit is toch fundamenteel.

Burggraave: «Seksualiteit is inderdaad niet louter expresief maar ook konstitutief voor een relatie. Anders kom je in een soort van dualisme terecht waarbij alles draait rond de relatie zelf en seks slechts een middel wordt. Maar seks moet de behoeftebevrediging overschrijden. De kern van elke seksualiteit moet zijn, om het met Lacan te zeggen dat je moet verlangen naar het verlangen van de ander. Seks moet dus meer zijn dan enkel het verlangen naar de ander. En in die wederkerigheid sticht men de relatie.»

Veto: *Tot hiertoe zijn we erg theoretisch geweest. Nu even concreet. Vindt u dat binnen een kristelijke etiek condoomgebruik toegelaten is?*

Burggraave: «Condoomgebruik en antikonceptie zijn in een relatie nodig om verantwoord ouderschap te realiseren.»

een negatieve manier. Ze moeten daarvoor kiezen als een positieve mogelijkheid. En daar geldt dan dezelfde moraal als voor hetero's. Wat ik belangrijk vind, is dat homo's uit de diskriminatie gehaald worden en gerespecteerd worden en dat ze in hetzelfde appel geplaatst worden om hun seksuele zin zinvol te beleven.»

Veto: *En seks voor het huwelijk?*

Burggraave: «Als kristen deel ik het standpunt dat seksualiteit haar volle betekenis krijgt in een duurzame relatie. Ik weet natuurlijk ook wel dat niet-gehuwden binnen een duurzame relatie een kwalitatief seksleven hebben. Het essentiële in het kristendom, voor mij, is dat seks gebonden is aan een engagement voor de toekomst. En daar ligt natuurlijk een spanningsveld tussen de maatschappelijke etos die niet meer kristelijk is en een kristelijk standpunt.»

Veto: *Wat vindt u van de beslissing van de KU Leuven om condoomautomaten toe te laten in bepaalde gebouwen van de universiteit?*

Burggraave: «Volgens mij moesten ze dat niet doen want dat lost het probleem niet op. Als edukatieve instelling heb je bovendien een symboolfunctie. Men heeft hier een signaal gegeven waarmee men een zekere dubbelzinnigheid niet kan vermijden.»

Veto: *Waarom?*

Burggraave: «Omdat ze daarmee in tegenspraak komt met wat ze eigenlijk bedoelt. Volgens mij had de universiteit moeten zeggen dat ze die automaten niet hangt. De Katholieke Universiteit staat ook voor waarden als exclusiviteit en duurzaamheid. Steevast krijg je immers door het hangen van condoomautomaten de reactie dat de unie libertijns denkt.»

Keurslijf

Veto: *Je kan dat toch ook als een positief symbool zien. Namelijk dat de universiteit oog heeft voor de aidsproblematiek.*

Burggraave: «Maar dat moet dan op een andere manier gebeuren. Je zet hier immers geen stap vooruit op het preventieve vlak. Wordt er nog voldoende aan informatieverstrekking gedaan bijvoorbeeld? Dat is een belangrijke vraag. Ligt daar niet de verantwoordelijkheid van de unie?»

Veto: *Is etiek conservatief?*

Burggraave: «Nee, etiek heeft de opdracht niet te denken zoals de anderen dat doen. Zij moet zich kritische vragen stellen bij wat mensen doen. En dan bestaat het gevaar verstaan te worden als moraliserend en door verschillende mensen anders geïnterpreteerd worden. Met mijn benaderingswijze krijg ik veel kritiek, vanuit verschillende hoeken. Ik sta in een concrete realiteit zonder mijn idealen los te laten. Sommigen, die alleen oog hebben voor idealen vinden dat ik teveel in de realiteit sta. Anderen zeggen dan weer dat ik teveel idealen heb. Ze vinden dat ik mij teveel moet. Dat is een moeilijke situatie. Zij willen mij soms in een etisch keurslijf dwingen. Overigens is moraal erg in de mode. Alle fakulteiten willen een vak moraal. Als iemand mij consulteert verwachten zij van mij altijd een zeer normatief standpunt.»

Veto: *Wat vond u van de brief van Canonica in de Veto van twee weken geleden?*

Burggraave: «Een aantal zaken worden wel erg scherp gesteld en op zo'n manier dat je nogal een strakke benaderingswijze krijgt. Er wordt niets gezegd over preventie. Zij bekijken het vanuit een strikt normatief standpunt.»

Annemie Deckx
Bart Eckhout

ALBATROS

Boek nu nog je laatste TD of fuif van het academiejaar
Nog enkele data vrij.
BEL NU 075/45.09.30

advertentie

Paul Jansen heeft u nodig

"Elke zelfdoding bedreigt mijn pensioen"

Uorige week woensdag was de BBV (bijna bekende Vlaming), Paul Jansen, te gast op een lunchgesprek naar aanleiding van de pedagogische week. Op korte tijd groeide deze maatschappelijk assistent uit tot dé jongerenspecialist van het Vlaamse landsgedeelte (na ondermeer interviews in Humo). Nochtans heeft hij er "nooit om gevraagd". Gezocht heeft hij het zeker wel, nadat hij overal verkondigde dat er geen drugsproblemen zijn. Moet je daarvoor zestien jaar in het Jac (Jongeren Advies Centrum) gewerkt hebben?

Eigenlijk was het eerste halfuur van zijn uiteenzetting absoluut nietszeggend, hoe wel het voor de toehoorders wel een genoegen moet geweest zijn om te horen dat hij de pedagogen miste. "Ik mis jullie, ik zie jullie nergens", klonk het. Vanuit zijn ervaring met jongeren, hoofdzakelijk van twaalf tot achttien jaar, kon hij wel heel wat aanvoelen, maar hij miste de nodige theoretische kaders. Met zijn woorden heet dat: "de opvoedkundige heeft de samenleving aan zijn lot overgelaten".

Zelfdoding

Terwijl de zaal bijna getroffen werd door een algemeen gevoel van verveling, kwam onze spreker eindelijk op de proppen met hetgeen hem op het hart lag. "Elke jongere die zelfmoord pleegt vormt een rechtstreekse bedreiging voor mijn pensioen. Het is dan toch evident dat ik er niet zo gelukkig mee ben dat zelfmoord een van de grootste doodsoorzaken is bij jongeren.", zo wist Jansen het publiek wakker te schudden. Als er al een probleem is met de jon-

geren dan is dat zeker niet hun fout. Het hoge aantal zelfdodingen is een gevolg van het gebrek aan communicatie. De pedagogen moeten er dan ook niet zijn voor de jongeren, maar wel voor de ouderen. Deze laatste groep is verantwoordelijk voor de meeste problemen in onze samenleving. "zij begrijpen de jongeren niet". Ik zie u al lachen, maar laat ons duidelijk wezen: u behoort wel degelijk tot 'de verloren generatie'.

Proffen

Ook al kan Paul Jansen enkel verder bouwen op wat hij ervaart en aanvoelt, een theorie is nooit ver weg. Zo stelt hij dat in tegenstelling tot de vorige generaties de jongeren van nu niet meer tot een welbepaalde subgroep behoren. De tijd van de punkers, new-wavers, hippies,... is voorbij. De jongeren tussen twaalf en achttien vormen een veel homogener groep dan vroeger. En die groep is niet samengesteld uit "luilakken en druggebruikers, maar is opvallend solidair en geëngageerd". Het probleem is echter dat de jongeren niet begrepen worden. De groep jongeren is aan het zwalpen. Ouders, politici,... kunnen niet communiceren met jongeren, aldus de spreker.

Er zijn te veel ekonomen en psychologen die zich met jongeren bezighouden. De pedagogen ontbreken in het debat. Zij moeten, herhaalt onze spreker nogmaals, de theorieën ontwikkelen die het zullen mogelijk maken dat ouderen terug kunnen communiceren met hun kinderen. "Het pedagogisch denken moet het psychologisch denken vervangen. Ook aan sociologen heb ik niets want die moeten zogenaamd neutraal blijven. Pedagogen kom uit uw kot, men heeft u nodig op het veld. Maar nog niet

eens één prof heeft mij proberen te bereiken. Nog niet één prof heb ik op het veld gezien."

"Jongeren," zo ging hij voort, "zitten met een oriënteringskrisis. De nieuwe generatie jongeren gelooft niet meer in de ratio als enig zaligmakend gegeven. Zij zijn bezig met gevoelens, maar die komen in onze samenleving te weinig aan bod. Het is de middenweg tussen ratio en gevoel, dat de jongeren kenmerkt, waarmee de ouderen niet kunnen omgaan".

Als men in die homogene groep dan toch een onderverdeling wil maken, kan men best twee groepen onderscheiden, de softies en de dragons, zoals men ze in Antwerpen, het werktein van Paul Jansen, noemt. In die stad zou de verhouding zeventig procent voor de softies ten opzichte van dertig voor de dragons zijn. Het zijn hoofdzakelijk deze laatste dertig procent die in het Jac over de vloer komen. Dat zijn de probleemgevallen die vaak bij extreemrechtse terechtkomen. De andere zeventig procent houdt zich vooral bezig met de vraag 'waarom leef ik?'. Zij zijn bezig met extreme vormen van pijn, verdriet, liefde,... Opvallend voor onze samenleving is, volgens Jansen, dat ondanks de enorme mediatisering niemand hén de hand reikt.

Drugs

Verder mag het geen twijfel leiden dat de dertig procent die nu naar extreemrechtse grijpen, binnen zo'n dertig jaar naar extreemlinks zullen overstappen. Dit is een rechtstreeks gevolg van de actie-reactie-theorie. Op de vraag of de termen links en rechts niet achterhaald zijn, volgde een halfslachtig antwoord over kollektivisme en individualisme. Enerzijds zouden de termen wel zeker relevant zijn omdat ze in zekere zin duidelijk zijn. Zo hebben de dragons er bewust voor gekozen om hun gevoelens stop te zetten en naar gemakkelijke slogans te grijpen, als je die groep dan rechts noemt dan weet iedereen wat je daarmee bedoelt. Anderzijds denkt hij dat we het toppunt van de coöccoon bereikt hebben en dat er ook hier een tegenbeweging op gang zal komen. Na het individualisme zal het kollektivisme weer zegerieren.

De oplossing voor de crisis in onze samenleving, kunnen we volgens Jansen best gaan zoeken in de volledige communicatie. Die vorm van communicatie houdt buiten de ratio ook rekening met de faktor 'gevoelens'. Het is een pleidooi voor een eerlijk en open gesprek tussen de verschillende geïnteresseerden, waarbij alle factoren in acht genomen worden. Jongeren nemen het volgens hem niet meer dat de overheid of hun ouders gaan zeggen wat al dan niet goed is voor hen. Hij haalde op karikaturale wijze het voorbeeld van het drugsgebruik aan. Zo stelt hij dat het toch wel begrijpelijk is dat jongeren geen vertrouwen hebben in een overheid die zo bekrompen reageert tegen het softdruggebruik, terwijl er anderzijds overvloedig alcohol gekonsumeerd wordt. Jongeren wier ouders regelmatig alcohol verbruiken laten zich niet zomaar wijsmaken dat ze niet eens mogen blowen. "Als er een drugsprobleem is dan is het wel een alkoholepidemie", zo besloot hij.

Volledige communicatie zou zoals gezegd een alternatief kunnen bieden voor de vrije opvoeding. Jansen meent te weten dat een onontbeerlijke komponent van de vrije opvoeding de gedeelde verantwoordelijkheid moet zijn. Het betuttelend karakter van de opvoeding moet opgeheven worden. Wat niet wil zeggen dat men geen subtiele lijn moet durven trekken tussen ouder en kind. Ook in een model van vrije opvoeding mag men zijn verantwoordelijkheid niet ontlopen en blijven er aldus enkele onbespreekbare regels over. Daarbuiten moet men de verschillende argumenten pro en contra naast elkaar kunnen leggen om zo tot een oplossing te komen. "Je kunt je dochter van veertien toch niet zomaar verbieden om uit te komen. Ouders die beweren dat ze de hele avond ongerust zullen zijn, plegen pure morele chantage. Dit wil nog niet zeggen dat ouders niet kunnen eisen dat ze haar voorzorgen neemt als ze gaat eksperimenteren. Aids is dodelijk en al klinkt het egoïstisch, ik heb geen zin om mijn dochter te verliezen", klonk het antwoord van Jansen op de vraag over hoe we de voornoemde subtiele lijn moeten verstaan.

Goedgelovig

Men kan zich toch wel de vraag stellen of zulks entoesiasme niet wat overdreven is. Zonder problemen stelde onze spreker dat de in de film 'Kids' vertoende jeugd wel best te doen was. Hij vond het ook niet nodig dat jongeren aangezet worden tot konsuminderen (het tegengestelde van consumeren): "Het feit dat jongeren rijk zijn is toch geen probleem, de vraag is alleen hoe je daarmee omgaat? Er is toch geen enkel probleem met iemand die tegelijkertijd én MTV én VTM wil kijken. Jongeren geloven niet meer in het opofferingsmodel. Jongeren denken nogal veel in termen van rendement. Het is perfect mogelijk om vandaag akte te voeren tegen McDonalds, en morgen een Big Mac te gaan vorbereren."

Thierry Laenen

DE OPERATIE IS 100% GELUKT!

Superclub Leuven ziet er vandaag stukken aantrekkelijker uit. Superclub, je home entertainment store in Super City, is volledig gefacelift. Voor al je cd's, van Wacko Jacko bijvoorbeeld; T-shirts; dcc's; cd-i's; cd-roms; video's; computerspeltjes; Internet-pakketten enzovoorts moet je vandaag meer nog dan vroeger bij ons zijn. Onze studentenkorting van 10%* **SUPERCLUB** blijft natuurlijk geldig. We zien je in onze omgebouwde winkel!

*Uitgezonderd cadeaueques, verhuur, concerttickets, gamestoelsten en accessoires, niet cumuleerbaar met andere acties.

Wegens
vernieuwing
personeelsbestand

-10% tot
-50%

Schrijvers
Cartoonisten
DTP'ers
Fotografen
Redakteurs

Kom gewoon eens
langs:
's Meiersstraat 5

Bert Anciaux: "Ik snap der den helft niet van..."

Op 8 februari organiseerde Aiesec — een internationale studentenorganisatie — het Vlaams jongerenparlement (VJP) te Leuven. Men voerde in het Maria-Theresia College een simulatiespel op van het gebeuren in de Vlaamse Raad. Zich inlevend in de omslachtige wetgevingsprocedure, waagden de jongeren van zes politieke partijen zich aan een discussie omtrent twee dekreetvoorstellen (aangaande Telenet Vlaanderen en de Ekotaks) die voorafgegaan werden door fractievergaderingen onder leiding van 'echte' politici.

Op de onbekende VLD-er Stef Goris (gewezen NSV-preses) en op de best onbekend blijvende Bart Laeremans (VB) na, hadden de meeste partijen relatief prominente figuren afgevaardigd: Bert Anciaux (VU), Vera Dua (Agalev), Renaat Landuyt (SP) en Ties Merckx (CVP). Een voorwoord kwam van minister-president Luc Van Den Brande (CVP) en voor de goede werking in de plenaire vergadering zorgde eenmalig raadsvoorzitter Siegfried Bracke van de BRN. Ondanks de vele verwachtingen werd het VJP dit jaar een tegenvaller.

Dat er nog eens een groepje studenten samenkomt om over politiek te keuvelen in een sfeervolle aula, zou een deugdlopende opsteker moeten zijn voor de meest zwartkijkende socioloog, betogingsorganisator of ververkoper in het Leuvense. Zelfs in tijden waarin het merendeel van de studentenpopulatie het blijkbaar niet meer de moeite acht om te protesteren wanneer hun eigen rechten in het gedrang komen door studentenbeperkingen, blijft er gelukkig hier en daar nog een lichtpunt in de duisternis. Neem nu het jongerenparlement. Aan (soms) goed geïnformeerde studenten met creatieve ideeën wordt de unieke kans geboden om zich te uiten op een levensecht forum waar menigeen aangaande controversiële thema's gehoord worden. Om het gebeuren de nodige overtuigingskracht mee te geven, werden zoals gezegd enkele spraakmakende Vlaamse politici bereid gevonden om leiding te geven aan de fractievergaderingen en te zorgen voor het nodige politieke vertier tijdens de discussies waarbij de tegenstander uiteraard niet gespaard bleef van lirische commentaren. Een gratis propagandanummertje is immers altijd meegenomen.

Kluis

Het doel van het jongerenparlement is dat de partijstandpunten uitsluitend zouden geleverd worden door de studenten zelf. De vaststellingen van de studenten worden dan doorgespeeld naar de Vlaamse Raad die hier eventueel rekening mee kan houden. In dit opzicht lijkt het VJP een behoorlijk initiatief te zijn op democratisch vlak en een originele poging om een stukje van de kloof te dichten tussen studenten en politici. Ten gevolge van de onderwerpen die eerder tot het werkterrein van de specialisten behoren, hingen de uiteenzettingen in een nogal kunstmatig sfeertje dat zich vooral uitte in de stroeve polemieken tijdens de plenaire vergadering. Waarom lanseerde men geen onderwerpen die de studenten meer aanbelangen, zoals dat vorig jaar het geval was? De legalisering van soft drugs en de invoering van een numerus clausus vormden toen een vette kluis voor de jonge parlementariërs waarbij er vurig werd gedebatteerd en de politieke fracties zelf niet van hevige interne oppositie gespaard bleven. Uiteindelijk leverde de samenkomst

toen een nipte meerderheid op voor de voorstanders van legalisering.

Een andere bemerking die velen zowel vorig jaar als dit jaar maakten, betrof de samenstelling van de plenaire zitting. De aanwezigheid van de Vlaams-Blokfractie deed protest opstijgen bij diegenen die voorstanders zijn van een spreekverbod voor organisaties met fascistische inslag.

Naïef

Om de goede traditie niet te verstoren gingen de parlementaire werkzaamheden met de nodige vertraging van start. Minister-president Luc Van Den Brande gaf de studenten een krachtig voorwoord waarin hij idealistisch aanhief met de 'toekomst van democratie en jeugd'. De vanzelfsprekendheid van de parlementaire democratie is zo gewoon geworden dat we de kracht van de antidemocratische tendenzen te laat herkennen. Het is volgens de minister de taak van de jeugd om te revolteren (?) tegen de 'cultuur van de vanzelfsprekendheid'. In het kader van een grotere geloofwaardigheid van het Vlaamse Parlement, haalde het Vlaamse opperhoofd uit naar bepaalde Leuvense politieke figuren die een al te negatief beeld zouden 'opvangen van het onmachtige parlement'. Volgens hem komt alle heil van de jonge parlementariërs die een persoonlijke visie durven verdedigen los van partij of belangengroep. Om zijn naïeve mooiaterij af te ronden en de aanwezigen te laten dromen van de 'grote politiek', riep hij zichzelf uit tot 'grote voorstander van de 'parlementaire zelfstandigheid', (...) men moet immers weergeven wat er onder de mensen leeft'. De minister-president bleek voor één keer vergeten te zijn dat zijn eigen krappe meerderheid in het Vlaamse Parlement stoelt op de meest

strikte partijdwang. Alvorens de fractievergaderingen van start konden gaan, benadrukte hij dat alles op alles moet gezet worden om Telenet Vlaanderen tot een werkelijkheid te maken en in verband met de ekotaks waarschuwde hij de fracties om niet alle miserie op de kap van de staat te schuiven.

Broodjes

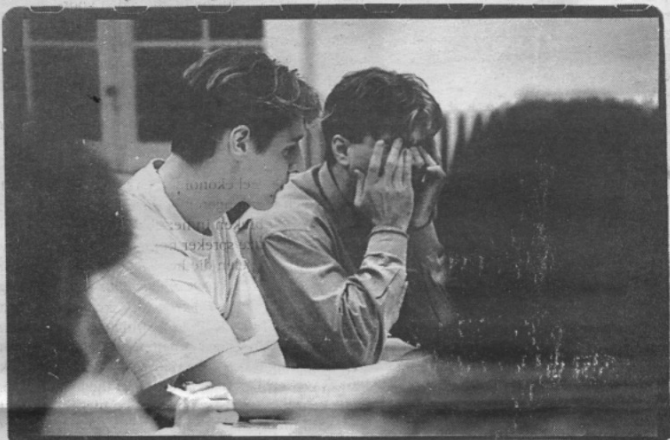
In tegenstelling tot wat de studenten wel hadden gehoopt, verliepen de fractievergaderingen zeer voorspelbaar. Blijkbaar is de partikratie niet te stuiten: onder de opvallende supervisie van de politieke tenoren werden de partijstandpunten slaafs aangevaard door de jongeren zonder enige echte interne discussies. Hoe kon het ook anders: de techniciteit van de voorstellen van de dekreet deden zelfs Bert van de VU uitroepen: "Ik snap der den helft niet van...!". In deze context was duidelijk geen plaats voor meer diepgaande gesprekken die wat verder gaan dan het Belgische kabelnet en het milieuvriendelijke konsumptiedrag. Er werden uiteraard wel pogingen in de goede richting ondernomen doorheen de plenaire zitting die trouwens uitstekend werd geleid door Siegfried Bracke. De uitbundigheid van sommige leden veroorzaakte soms verrassende wendingen en de Agalevfractie

voerde een privee-inkwistietje tegen de aanwezigheid van Ice-Tea-blikjes in de zaal. Maar eigenlijk brachten zij ons niets nieuws. Het Vlaams Blok verwees naar de nefaste gevolgen voor een Telenet dat zou investeren in Wallonië en pleitte voor een verdere regionalisering. De VLD-fractie hield het bij de normale verkozings van de vrije-markteconomie en de SP betreurde de harde concurrentiestrijd, maar legde zich er toch bij neer. De pers en het schaarse publiek dommeldten intussen langzaam in. Gelukkig was er de catering! Het hele politieke sirkuspaleis werd verward met ijsroom en broodjes. De organisatoren van Aiesec deden hun job naar behoren.

Banaal

Een jongerenparlement blijft een uniek jaarlijks forum waar de jeugd consequent gebruik kan van maken. Het houdt de geesten scherp en kritisch ten aanzien van een snel evoluerende en soms bedreigende samenleving. Hopelijk herneemt Aiesec volgend jaar zijn acties, weliswaar in een aangepaste versie. Dit jaar was de opdracht voor de kleine honderd studenten die opgedaagd waren te banaal: een naar de mond praten van de Vlaamse regering en de politieke partijen.

Bart De Schrijver

Slapende leeuwen bijten niet

(foto Jo Schreurs)

Universiteit voor Derde Leeftijd

Kinderen niet toegelaten

In een poging de oude generatie, naast de nieuwe, van kennis te voorzien, organiseert de KU Leuven samen met Alumni Lovaniense al sinds twintig jaar de 'Universiteit voor de Derde Leeftijd'. Dat er blijkbaar bij veel ouderen nog altijd heimwee leeft naar de studententijd blijkt uit de stijgende hoeveelheid inschrijvingen.

De meer dan negenhonderd ingeschrevenen kunnen kiezen tussen het plezier van een priveessessie 'Lessen van de 21ste Eeuw', even duiken in diepfilosofische gedachten dankzij een speciale cursus aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte of het botvieren van laatijdelig ontdekte kunstnijdingen met behulp van enkele oud-leerkrachten van de Leuvense kunstakademie. Binnen de lessenreeks die aansluit bij de 'Lessen van de 21ste eeuw' zijn de studenten op leeftijd volledig vrij om te kiezen naar hoeveel en welke lessen ze wensen te gaan. Indien ze niet het volledige programma wensen te volgen (kostprijs 1200 frank), bestaat er ook een handige formule gebaseerd op het principe van een Z-kaart waarbij men enkel betaalt voor een kaart geldig voor tien lessen en die door verschillende mensen kan gebruikt worden. Maar net zoals bij de Lijn is dit minder voordelig dan het aanschaffen van een abonnement. Opmerkelijk is ook de meerprijs van vierhonderd frank die men voor de lessen aan

de Akademie plus Drie moet betalen indien men jonger is dan 55 jaar.

Men zou kunnen verwachten dat het aanwezige publiek volledig bestaat uit alumni maar niettemin blijken er toch een aantal niet-hoger-afgestudeerden hun weg naar de Universiteit van de Derde Leeftijd te vinden. Het feit dat de universiteit vroeger niet voor iedereen even toegankelijk was, speelt hier ongetwijfeld voor een niet onbelangrijk deel in mee. Dat de verantwoordelijken trachten een multidisciplinaire aanpak te volgen die interesse moet opwekken bij mensen met zeer diverse achtergronden, blijkt uit de thema's van sommige lessen. Zo is er bijvoorbeeld een les met als onderwerp 'Geheugen en geheugenstoornissen', die ongetwijfeld van groot belang is rekening houdend met de doelgroep.

Tamtam

Dat men met de jaren meer verdraagszaam wordt, blijkt uit het feit dat er geen sprake is van generatiekonflikten en dit ondanks het gegeven dat de spreiding van de leeftijd bijna even opmerkelijk is als de leeftijd van de studenten zelf: gaande van vijftien tot negentig jaar. Een kleine rondvraag naar de motieven van de deelnemers brengt zeer uiteenlopende antwoorden naar voor. Zo zijn er personen die op eigen initiatief de weg vinden naar de universiteit. Hun hang naar onderwijs laat zich verklaren vanuit de nood die zij voelen om

een zekere mate van bijscholing te genieten. Anderen zijn meer georganiseerd en komen in groepjes naar de les om een educatieve namiddag door te brengen met leeftijdsgenoten.

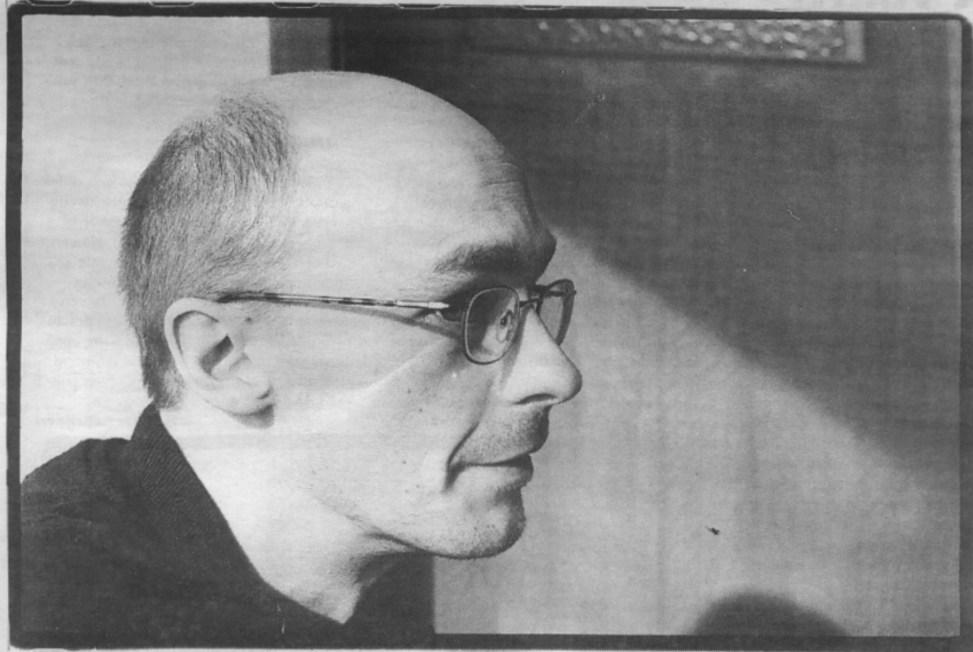
De cursisten krijgen ook de gelegenheid om meer te doen dan enkel naar een paar hoorcolleges te gaan: eucharistievieringen, een lezing door de bisschop van Brugge en een uitstap naar de tentoonstelling 'Van tamtam naar virtuele realiteit' waren enkele activiteiten die reeds op het menu stonden. De activiteitenkalender voor de twintigste jaargang wordt afgesloten met een 'mystery' uitstap.

Smaak

Tijdens de les van prof Eggermont en prof Caesar over 'De zorg van het Kind', afgelopen dinsdag, was het entoesiasme bij de kwieke ouderlingen alleszins zeer groot. Hiervan getuigen niet alleen de grote hordes die in de grote aula van het Maria-Theresia College aanwezig waren om de les bij te wonen, maar ook de hoeveelheid personen die na de pauze bleven om vragen te stellen. Een vergelijking met de hoeveelheid 'reguliere' studenten die na het volgen van een identieke les in Aula Pieter de Somer de avond ervoor de moeite deden vragen te stellen, zou vermoedelijk wel een kans ander beeld opleveren. Dat zou natuurlijk in dit geval met de (waarschijnlijk) grotere ervaring van de aanwezigen kunnen te maken hebben. Uit al de positieve opmerkingen die na de les in de gangen te horen waren valt dit initiatief blijkbaar toch in de smaak.

Jamie Biesemans

"Ik zal al blij zijn als er een fractie van een gesprek op gang komt"

Debat zonder wilde haren.

(foto Kristof Braekeleire)

Iver kunst hebben we het omdat we dat graag doen, over politiek omdat we denken dat we dat moeten en over economie omdat we niet anders kunnen. We weten nog steeds niet wat we van televisie moeten denken." Dit is de inleiding van de Stucbrochure die een nieuw initiatief van het kunstencentrum voorstelt, namelijk een 'levend' tijdschrift: 'de blinddoek'. Hoofdredakteur is Bart Meuleman. Meuleman was al dramaturg, toneelspeler en -schrijver (jongerenteater voor Het Gevolg en verleden jaar 'Hyperventilatie' bij Stuc), uitgever van toneelteksten en essayist.

Bart Meuleman: «Het is eigenlijk heel eenvoudig, heel ambachtelijk. Elke aflevering van 'de blinddoek' is een avond waar op gasten en publiek in een zaal bijeenkomen om een gesprek op gang te brengen over kunst, politiek, economie en televisie én de invloeden die die vier terreinen op elkaar uitoefenen. Dat is het centrale thema voor alle afleveringen. Mensen zullen op één of andere manier iets komen brengen over hetgeen ik hen heb gevraagd. Iemand kan een tekst komen voorlezen, of een toneelstukje voorstellen, een filmpje, een beeldhouwwerk. Ik wil al die 'talen' naast elkaar plaatsen omdat ik geloof in de eigen inbreng en het belang van het gezichtspunt van waaruit je vertrekt. Zo'n formule moet de barrières opheffen tussen verschillende manieren van spreken. Het uiteindelijk doel is een gesprek op gang te brengen, de avond zelf, en ook daarna, waar ook het publiek aan deelneemt. Nadien zal ik elke avond trachten te verwerken tot een persoonlijk verslag, een essayistisch teaterstuk, dat telkens de naam 'De mist' zal meekrijgen.»

Veto: Waarom een 'levend' tijdschrift?

Meuleman: «Omdat ik debatten op gang wil zetten die heel direct verlopen. De reacties zijn korter dan in een papieren tijdschrift. Terzelfdertijd is het voor mij ook een manier om met teater bezig te zijn. Ik zie 'de blinddoek' als een kruising tussen teater en een tijdschrift.»

Veto: Kan jouw initiatief ook gezien worden als

een reactie tegen de minieme debatkultuur van Vlaanderen?

Meuleman: «Inderdaad. In gedrukte tijdschriften worden er wel debatten gevoerd, maar eigenlijk is ook daar nauwelijks sprake van een echte debatkultuur. Wat opvalt, is dat echt belangrijke discussies, belangrijk voor veel mensen in de ganse maatschappij, steeds meer en enkel nog op tv worden gevoerd.»

Veto: En waarom is dat een probleem?

Meuleman: «Omdat op tv niet of alleen slecht kan gediscussieerd worden. Je moet eens kijken hoe laat die debatten op televisie beginnen en eindigen. Denk ook aan het feit dat elke spreker slechts dertig seconden of zo krijgt. De debatten worden onderbroken door reclamespots, er zijn vaste uitzendschema's, er is de ongelooftelijke tirannie van de kijksijfers. Televisie heeft geen respect voor welk gesprek dan ook. Als voor 'de blinddoek' maar veertig mensen komen opdagen, dan gaat de volgende aflevering toch door, hoor. De 'gewone' uitzendingen op tv lijken steeds meer op alibi's voor reclame.»

Pretenties

Veto: Je zei dat de centrale thema's de domeinen van de kunst, van de politiek, van de economie en van de televisie zouden zijn, en hun interactie. Dit vermeld je ook in het inleidende stukje in de Stucbrochure. Kun je bij deze inleiding wat toelichting geven?

Meuleman: «Ikzelf ben iemand die vooral een teaterverleden en -heden heeft. We laten ons met kunst in omdat we graag bezig zijn met schoonheid. In de kunst word je geconfronteerd met het belang van de vraag naar de macht: "wie heeft de macht over wie, wie deelt de lakens uit?" Klassiek is dan om zich te richten naar de politiek, het domein bij uitstek van de macht, denkt men. Volgens mij is het echter steeds duidelijker te zien dat de echte macht daar niet ligt, maar wel bij de economie. De filosoof Fukuyama toont bijvoorbeeld op overtuigende wijze dat de wereldgeschiedenis vooral een economische geschiedenis is.»

«In toneelstukken zie je vaak dat men krampachtig wil bewijzen hoe aktueel het stuk wel is op politiek vlak. Wel, ik stel voor om het er nu eens rechtstreeks over te

hebben, en te kijken of de politieke uitspraken van die kunstenaars wel echt zo aktueel en waardevol zijn. In de kunst is er een grote traditie van vijandschap met de politiek, omdat dat als het machtsveld bij uitstek wordt aanzien. Met de economie heeft de kunst zich altijd veel minder ingelaten en dat is een vergissing. Er moet ook algerkend worden met de pretenties die kunst nog altijd blijkt te hebben: als je bedenkt dat de vraag 'kan kunst de wereld redden?' nog ernstig kan gesteld worden...»

«We moeten ook afstappen van het klassieke linkse denken dat vanalles wil veranderen, maar niet beseft dat bepaalde dingen gewoon al lang/niet meer te veranderen zijn. Waar sta je dan met je voorstellen? Bepaalde linkse denkers kunnen gelijk hebben wanneer ze stellen dat het kapitalisme van in het begin fout zit door de behoeften van de mensen te scheiden van het produceren van dingen, maar verdwijnt het kapitalisme wel nog? Ik hoorde onlangs nog iemand stellen dat het kapitalisme tegen de helft van de volgende eeuw zal verdwijnen en dat er een retour en force zal zijn van het 'echte' socialisme. Dat is toch belachelijk! Dat interesseert me dan in de analyse van Fukuyama: hij toont heel duidelijk hoe mensen denken binnen het kapitalisme. Ik ben geïnteresseerd in hem omdat ik geïnteresseerd ben in hoe mensen denken en welke 'perspektieven' dat biedt. Misschien steken we daar beter onze energie in, in plaats van onrealistische modellen te zitten bedenken.»

«Voor Fukuyama is de oplossing van alles het liberalisme: hij geeft tal van voorbeelden van hoe de invoering van een liberale economie vooruitgang heeft opgebracht. Hij lijkt op weezinwekkende manier gelijk te hebben, het verloop van de geschiedenis analyseert hij volgens die sleutel op ongehoorlijk koele manier. Als voorbeeld van het heilzame van het liberalisme, heeft hij het bijvoorbeeld over de ex-Sovjetunie en China. Gorbatsjov zou de fout hebben begaan politieke rechten aan zijn bevolking te schenken. Zo krijg je vakbonden, stakingen en binnen de kortste keren heb je een chaotische toestand. Terwijl in China, waar de economie wel op gang komt, aan de mensen enkel economische rechten zijn gegeven: ze mogen geld verdienen voor zichzelf.

de politieke rechten komen dan later wel ooit eens. Let op, ik vind de economie niet alleen vreselijk, maar ook vreselijk spannend. Het heeft zoveel implicaties, je kan er zoveel mee uitleggen. Ik vind het ook spannend, net omdat ik een amateur ben op dat gebied. Ik organiseer dus ook deze avonden om er meer over te weten te komen.»

Veto: Wat is precies zo weezinwekkend aan de analyses van Fukuyama?

Meuleman: «De geschiedenis die hij schetst is weezinwekkend omdat kapitalisme betekent dat bepaalde mensen andere mensen in hun greep hebben. In die zin denk ik ook dat politiek nodig is om de grootste onevenwichten tegen te werken. De politiek moet ook een sociaal vangnet opbouwen, en heeft daarom macht nodig.»

«Ik las Fukuyama ongeveer tegelijkertijd met Hobsbawm. Fukuyama is een tipisch denker van de vooruitgang. Hij weet heel zeker dat er een lijn, een continuïteit in de geschiedenis is, die uiteindelijk bij het liberalisme uitkomt. Hij heeft het over het 'einde van de geschiedenis' omdat er volgens hem geen beter theoretisch model meer zal worden gevonden. De Verenigde Staten vindt hij bijvoorbeeld de gerealiseerde ideale maatschappij, waar uiteindelijk iedereen de kans krijgt om het te maken (Fukuyama was adviseur van ex-president Bush). Hobsbawm daarentegen toont de grilligheden die de geschiedenis domineren, de absolute onvoorspelbaarheid. Hij is de klassieke linkse denker die wijst op alle mistoestanden. Voor hem is dit een absoluut vreselijke eeuw. Hij geeft als voorbeeld de etiek inzake oorlogvoering die doorheen de eeuwen was opgebouwd: de twintigste eeuw heeft alle overeenkomsten gewoon opgezegd en er is een nooit geziene barbaarsheid losgebroken. Voor Fukuyama is dit niet meer dan een scheve komma in de lijn van de geschiedenis. Je ziet: heel verschillende analyses, maar ergens kun je ze alle twee perfect gebruiken om de geschiedenis te begrijpen. Ergens hebben ze alletwee gelijk, ik bedoel, je kan hun logica volgen.»

Omwereld

Veto: Waarom wil je het in 'de blinddoek' ook over televisie hebben?

Meuleman: «Ik zie dat tv een soort bliksemalleider is geworden voor vele mensen: discussies die eigenlijk rechtstreeks over politiek of over economie zouden moeten gaan, gaan steeds meer over televisie. Onlangs hoorde ik Jambers het volgende zeggen: "De kiezer heeft altijd gelijk, daar gaan we toch van uit? Wel, de kijker heeft ook altijd gelijk." Pas op, ik wil de televisie niet volledig zwart afschilderen, ik kijk ook heel graag tv.»

Veto: Wie komt er naar de eerste aflevering van 'de blinddoek'?

Meuleman: «Marc Holthof zal het hebben over Nick Leeson (van het Baringsbankroet) en over de werking van de wereld-economie, over het feit dat je hier niets meer kunt doen, zonder ergens aan de andere kant van de wereld een catastrofe te weeg te brengen. Peter Vandenberg en Bernard Van Eeghem brengen twee teaterstukjes. Jan Joris Lamers spreekt over televisie als geheugen. Heidi Voet heeft een beeldhouwwerk gemaakt voor 'de blinddoek'. Dirk Deschutter ten slotte zal proberen iets tegenover Fukuyama te plaatsen. Nogmaals, al die zaken zijn bedoeld om een gesprek op gang te brengen. En als er al een fractie van een gesprek door op gang komt, zal ik al zeer tevreden zijn.»

Veto: Vanwaar de namen 'de blinddoek', 'de mist'?

Meuleman: «We willen nadenken en spreken over wat ons te wachten staat, te beginnen vanaf nu. De twee begrippen doen denken aan een beperkt zicht. Het kan twee dingen betekenen. Ofwel zien we niet goed omdat we het niet zo goed weten. Ofwel zien we net beter als we ons afsluiten van de 'omwereld', zoals je ook beter hoort als je je ogen dicht doet.»

Carl Hourcade Henk Dheedene

Het levend tijdschrift 'de blinddoek' is te zien op dinsdag 13 februari, 20.30 u, in het Stuc. Toegang: 100-150 fr.

Kultuur eindigt waar racisme begint

Februari, de kortste maand van het jaar, is in Amerika traditioneel de Black History Month. Met manifestaties en kulturele activiteiten zet men de zwarte gemeenschap voor een maand in het centrum van de aandacht. De dreigende eksekutieve van de Afro-Amerikaanse journalist Mumia Abu-Jamal bracht vorig jaar veel volk uit de kulturele sektor op de been, ook in België. Uit die protesten groeide het initiatief om ook hier te lande iets op te zetten rond 'black culture'. Naast onder andere Toneelgroep Stan, de Antwerpse boekhandel De Groene Waterman, de Beursschouwburg, De Vooruit en De Vaartkapoen, zet ook het Stuc een aantal activiteiten op rond het thema.

Mumia Abu-Jamal is de bekendste ingezetene van de Amerikaanse 'death-rows' (selen voor ter dood veroordeelden). In 1982 werd hij tot de gilsput veroordeeld voor de moord op een politiemans in Philadelphia. Abu-Jamal heeft altijd ontkend de moordeenaar te zijn, en stilaan wordt duidelijk dat het om een ineen gestoken proces gaat, een afrekening met de journalist en voormalige Black Panther die door zijn kritische berichtgeving de bijnaam 'voice of the voiceless' kreeg. Midden vorig jaar dook nieuw bewijsmateriaal op dat zijn onschuld zou bewijzen, maar zijn vraag om het proces over te doen werd afgewezen.

Ondertussen is Abu-Jamal in hoger beroep gegaan. Deze maand wordt de uitspraak verwacht en wordt Abu-Jamal mischien toch nog terechtgesteld. Wereldwijd wordt met spanning de uitspraak van de rechter afgewacht, en worden enorm veel vragen gesteld bij de gebruikte procedure. Mike Farrell, tv-akteur die een komitee leidt dat geld inzamelt voor de Abu-Jamal-kampagne, zegt dat hij niet weet of Abu-Jamal schuldig of onschuldig is, en "dat dat moet worden uitgemaakt op een eerlijk proces. Maar het is wel zeker dat hij dat eerlijk proces nooit gekregen heeft." Ook de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Kinkel sprak zijn ongerustheid over de gang van zaken uit. Bij ons vroeg minister Derycke aan de gouverneur van Pennsylvania om gratie te verlenen aan Mumia Abu-Jamal. Hij gaf ook uiting aan zijn bezorgdheid over de manier waarop het proces tegen Abu-Jamal is verlopen.

Front

De bedoeling van de Black History Month in België is niet om weer eens een aantal blanken serieus te horen spreken over de zwarte gemeenschap en haar problemen, wat immers wéér geen contact

met de allochtonen betekent. Wel willen de initiatiefnemers bij monde van Frank Verduyssen (Tg Stan) "een poging ondernemen om een front te vormen met de mensheid, tegen de nefaste evolutie die globaal aan de hand is". Ook hier in België worden allochtonen immers met een grote diskrepantie tussen woord en daad behandeld: overleden verstekelingen worden onder grote aandacht begraven, terwijl op datzelfde moment de overlevenden prompt teruggestuurd worden. Lees er het nieuwe boek van Chris De Stoop maar op na.

Mama

De deelname van het Stuc aan de Black History Month concentreert zich op de hedendaagse populaire cultuur, en dus onvermijdelijk op de relatie tussen Europa en de Verenigde Staten. In de film en in de popmuziek wordt de Amerikaanse invloed op onze naoorlogse samenleving wellicht het frappantst gevoeld. Nu wordt er — eindelijk — ook aan gedacht om de moderne Amerikaanse geschiedenis te herschrijven vanuit andere standpunten dan die van de heteroseksuele, blanke man behorend tot de middenklasse. Ook wij moeten onze relatie met dat dominante perspectief drastisch herzien, zo heet het. We moeten de zwarten leren zien als evenwaardige mensen, stoppen met ze stereotiep af te schilderen. Of om het met de woorden van George Jackson, in een brief aan zijn moeder, te zeggen: "Lieve moeder, ik ben blij dat jij geen zangeres of danseres was. Het beeld dat men in dit deel van de wereld heeft, is dat wij slechts bekwaam zijn in één of twee gebieden, de dienstesektor of de sektor van de fysieke ontspanning (zingen, dansen, boksen, basketbal). Zou jij die theorie willen ondersteunen dat wij voor niets goed zijn, behalve dan om onze overweldigers te dienen of te vermaken?"

Programma

Het Stuc neemt met vijf evenementen deel aan de Black History Month. Opener is 'Frères - la roulette rouge' van Olivier Dahan, een rauwe en flitsende schets, een opstandige film over een zwarte geschiedenis in Europa. Het videowerk van Tony Cokes neemt de media op de korrel. Aan de hand van nieuwsbeelden van de brandende zwarte stadswijken uit de jaren zestig, legt hij in 'Black Celebration' de link met de Los Angeles-opstanden in 1993: in beide gevallen blijven de media spreken over rellen in plaats van over een opstand. Zo demonstreert hij helder en kortaard de kriminalisering van sociale revoltes. In 'Fade to black' zet hij bekomentariseerde filmgenerieken op het ritme van een heftige hiphopbeat om aan te tonen hoe de zwarten in de loop

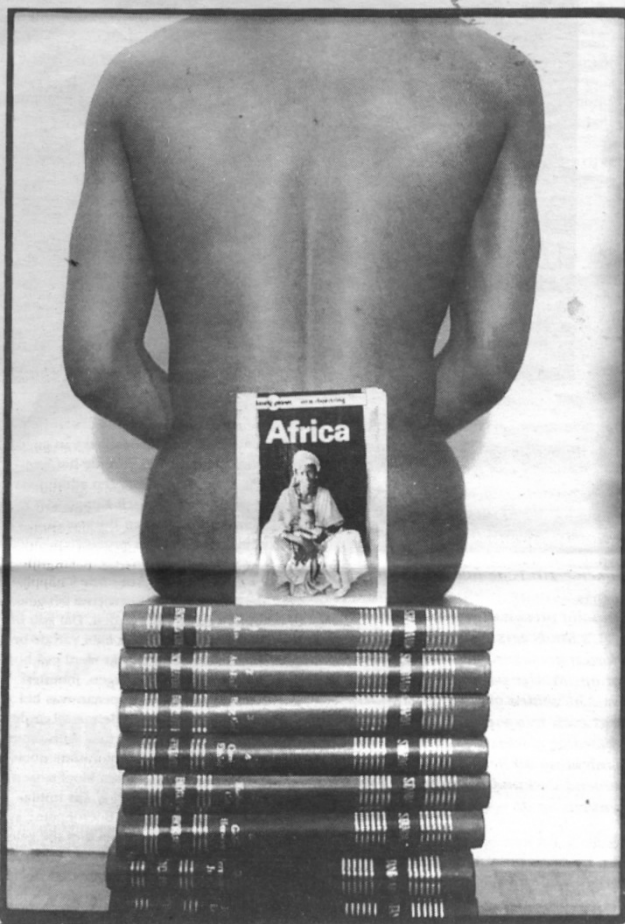
van de film- en tv-geschiedenis blootgesteld worden (en soms zichzelf blootstellen) aan exploitatie en stereotypering.

Greg Tate, journalist, muzikant en theatermaker, komt in het Stuc een lezing geven over 'zwarte muziek voor een blank publiek' en brengt met een duoversie van zijn band 'Mack Diva' een spokenwordperformance met ingrediënten uit hiphop, funk, jungle en freejazzimprovisatie. Het afsluitende Black History-debat brengt theatermakers Frank Verduyssen, Jolente De Keersmaecker, Eefke Saris, Peter Terry en

Greg Tate samen in een gesprek over het wat en waarom van de Black History Month hier en in de Verenigde Staten, over onverschilligheid en engagement, over theater, muziek en politiek. Hildegard De Vuyst leidt het debat in productieve banen.

Peter Roelens

Donderdag 15 en vrijdag 16 februari, 20.00 u. 'Frères - la roulette rouge', 100-150fr. Dinsdag 20 februari, 20.00 u. Video's Tony Cokes, 100-150fr. Woensdag 21 februari, 20.30 u. Greg Tate: lezing over Zwarte muziek voor een Blank publiek, gratis. Donderdag 22 februari, 20.30 u. Mack Diva met Greg Tate en Soyini Assata Grant, 200-300fr. Maandag 26 februari, 20.30 u., Black History-debat, gratis. Meer hierover in de volgende Veto's.

Zelfs gewoon toilet papier is in Afrika een luxe.

(foto archief)

CULTUREEL CENTRUM LEUVEN

GELETTERDE MENSEN

Adriaan Van Dis en Connie Palmen

Een fonkelende collage van fraaie, vermakelijke, diepzinnige, soms grimmige en altijd beklievende teksten waarmee zij in 1995 de AKO-literatuurprijs won en hij De Gouden Uil.

Schouwburg, Bondgenotenlaan 21
Dinsdag 13 februari 1996 om 20:00 u

FLAMENCO

El Romano

Canto puro van de bovenste plank voor u gebracht door een Leuvense gitano. Voor het concert wordt een uitgebreide lezing gegeven.

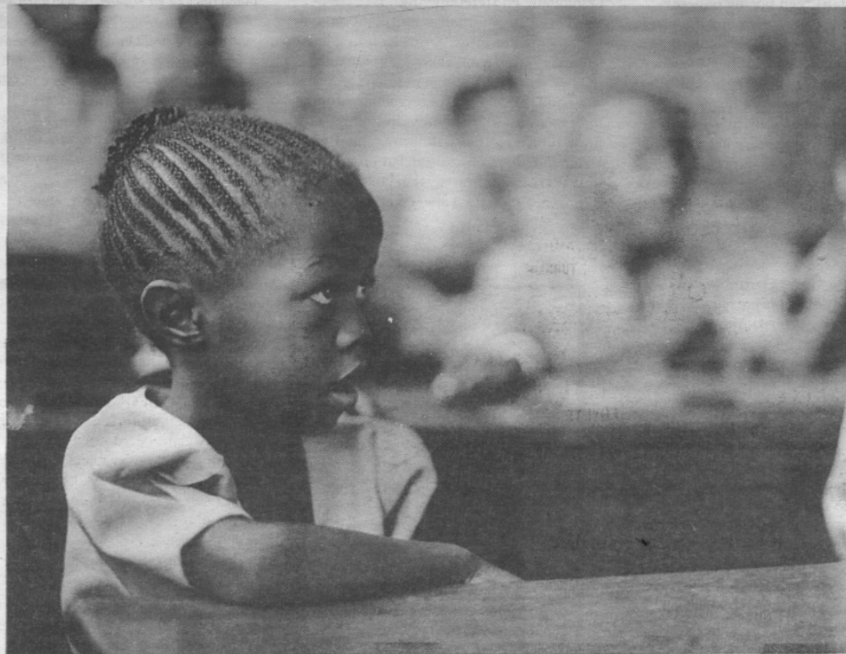
Wijziging locatie!

Kapel Romaanse Poort, Brusselsestraat 63
Woensdag 14 februari 1996 lezing (19:00 u) en concert (20:00 u)

RESERVATIE: 016/222.113
Schouwburg, Bondgenotenlaan 21

(advertentie)

Kolonisatie oorzaak rivaliteit tussen Hoetoes en Toetsies

Er zijn nog één miljoen wachtende slachtoffers voor u

(foto Dieter Telemans)

Eze week organiseert de kam-pusgroep van Amnesty International een Boeroendiweek (met donderdag van drie tot zes uur een bloementapijt op het Ladeuzeplein). Hiermee wil Amnesty de aandacht te vestigen op de precare situatie waarin het land zich bevindt sinds 21 oktober 1993, de dag waarop toenmalig president Melchior Ndadaye, 's lands eerste democratisch verkozen president, vermoord werd door opstandige parakommando's die de macht wilden grijpen. Hieronder wordt even teruggekeken op de recente, bloedige geschiedenis van het land, als inleiding bij het interview met Boeroendideskundige professor Filip Reynjens op de volgende pagina.

Boeroendi, dat kwa oppervlakte iets kleiner is dan België, is één van de dichtst bevolkte gebieden van Afrika. In 1994 werd de omvang van haar bevolking geschat op ongeveer 5,8 miljoen inwoners. Geen media-bericht over Boeroendi gaat voorbij of er wordt op gewezen dat het land gebalkantiseerd is door de tegenstelling tussen Hoetoes en Toetsies. Het land werd 'ontdekt' door twee Britten in 1858 en in 1885 werd het toegewezen aan Duitsland, op de conferentie van Berlijn. Tijdens die conferentie verdeelden de Europese mogendheden (en België) Afrika onder elkaar. In 1916, midden in de Eerste Wereldoorlog, werden de Duitsers verjaagd door Belgisch-Kongolese troepen. Later, in de schaduw van het Verdrag van Versailles (1919), werden Boe-

roendi en Roenda ook formeel aan België toegewezen, als mandaatgebied van de Volkerenbond. Vanaf 1925 vormde het toenmalige Roenda-Oeroendi een administratieve eenheid met Belgisch Kongo. Pas in 1962 werden Roenda en Boeroendi onafhankelijk, en van elkaar gescheiden.

Van meet af aan hebben de kolonisten geweigerd om het kulturele kader dat voor de kolonisatie in Boeroendi bestond, te erkennen en te aanvaarden. Dat zou immers betekenen dat ze het alibi van de beschavingsmissie dat gebruikt werd om hun veroveringsdrang te verbergen, moesten laten vallen. Voor de Europeaan was het simpel: de Toetsies waren de meesters, de onderdrukkers van de Hoetoes, hun slaven. Er was evenwel voor de kolonisatie nooit sprake van een uitgesproken kloof tussen beiden, zoals die er nu wel is. Dit fundamentele onbegrip van het Boeroendesysteem door de kolonisten, heeft er toe geleid dat de scheidingslijn tussen beide etnieën, die wel bestond, werd uitgediept en rigide werd. Omwille van het feit dat de kolonistoren westerse waarden gingen opdringen, raakte de Boeroendes het noorden kwijt. Door de moderniseringsdrang van de koloniale mogendheden werden immers de traditionele relaties verwoest. De autochtone bevolking ging op zoek naar een nieuwe identiteit, die van de etnie.

Rwagatore

Tijdens de jaren zestig, wanneer de wind van de onafhankelijkheid over het ganse Afrikaanse continent waaide, werd in Boeroendi een moderne democratie opgelegd. Uit de meer dan twintig partijen die ontstonden, was de nationalistische, populistische Uprona (Union pour le progrès national) de belangrijkste. Ze werd geleid door de Bezi-prins Louis Rwagatore, een man die goede relaties heeft met andere progressieve Afrikaanse leiders als de Kongolees Lumumba en de Tanzaniaanse leider Nyerere. Op dit punt, net voor de onafhank-

kelijkheid, ontstond een belangrijk verschil tussen Boeroendi en Roenda. In dit laatste land kwam er een Hoetopartij die een einde wil maken aan de heerschappij van de Toetsies, terwijl in Boeroendi steeds de Toetsies aan de macht bleven.

Startsein

In september 1961 behaalde de Uprona een uitgesproken verkiezingsoverwinning met negentig procent van de stemmen, maar nog geen maand later werd Rwagatore vermoord. Dit bracht een breuk binnen de Uprona teweeg en daarmee samenhangend, de eerste confrontaties tussen de Hoetoes en de Toetsies. Wanneer Boeroendi op 1 juli 1962 onafhankelijk werd, waren de kiemen van de etnische conflicten reeds aanwezig, en ze werden al gauw heviger, waardoor het land onbestuurbaar werd. Dieptepunt was de moord op alle Hoetoparlementsleden en verscheidene duizenden Hoetoe-officieren.

Van 1966, wanneer de eerste republiek onder Micombero werd geïnstalleerd, tot 1993, het tijdstip van de eerste democratische presidentsverkiezingen, is de Boeroendese geschiedenis verbazingwekkend repetitief. Er volgden drie republieken, militaire regimes onder leiding van een Toetsie, telkens na een staatsgreep. Steeds waren er massamoorden waar de Hoetoes het slachtoffer van waren. Een nieuw dieptepunt werd bereikt met de de genocide van 1972, waarbij naar schatting driehonderdduizend doden vielen en er ongeveer evenveel Hoetoes op de vlucht gingen. Toetsieleiders hadden de massamoord gepland om de "Hoetoebevolking te reduceren tot er nog zoveel zouden overblijven als er Toetsies zijn". Wanneer in 1988 een zoveelste bloedbad plaatsvond, nu met verscheidene tienduizenden doden en zestigduizend vluchtelingen, reageerde de internationale gemeenschap voor het eerst. Ze dreigde haar hulp terug te trekken als het demokratiseringsproces niet op gang kwam. De hervormingen die tot stand kwamen, leken op het eerste gezicht niet meer dan schone schijn, maar uiteindelijk gaven ze aanleiding tot werkelijke hervormingen die in 1992 resulteerden in een nieuwe grondwet waarin meerdere partijen toegelaten waren. 1 juni 1993 vonden er dan voor het eerst democratische presidentsverkiezingen plaats, die met twee derde van de stemmen ruim gewonnen werden door Melchior Ndadaye, een Hoetoe van de Frodebupartij (Front pour la démocratie au Burundi). Die werd echter nog geen half jaar later vermoord na een mislukte staatsgreep, die het startssein gaf voor nog maar eens een genocide.

Tunnel

In de plaats van Ndadaye kwam een andere Hoetoe, Cyprien Ntaryamira. Ook hij onderging het lot van zijn voorganger. Het vliegtuig waar hij samen met zijn Roendese ambtsgenoot Habyarimana mee op de terugweg was van een Afrikaans overleg, werd boven Kigali op 6 april 1994 neergeschoten, wat aanleiding gaf voor de beruchte slachtpartij in Roenda.

Momenteel is Sylvestre Nubantunganya president. De crisis in Boeroendi is nog steeds volop aan de gang. In zijn nieuwjaarstoespraak liet de president blijken dat hij niet erg optimistisch gestemd was over de huidige toestand: "de crisis is de voorbije twaalf maanden zo erg geworden dat men zich kan afvragen of er wel politieke wil en kracht aanwezig is om het land van de totale ineenstorting te redden". Het einde van de tunnel lijkt dus nog niet echt in zicht.

Dietmar Bosmans

Voor dit artikel werden 'Boeroendi: in de greep van de angst' van Mark Heirman, (Ipsis, Antwerpen) en 'Les politiques de la haine: Rwanda, Burundi 1994-95', (Les temps modernes, Parijs) geraadpleegd.

Oxfam Afrika-Landendag

Zaterdag 17 februari organiseert Oxfam-Wereldwinkels in het Maria-Theresia College een Afrikaanse landendag. Uitgangspunt van de organisatoren is dat "een diagnose van de toestand in Afrika maken, zinloos is, tenzij wij die analyse opbouwen met de Afrikanen zelf".

Met die filosofie hebben de deelnemende organisaties aan de campagne 'Vierkant Voor Afrika' (Broederlijk Delen, Coopibo, Oxfam, Vredeselanden, Wereldsolidariteit en NCOS-11.11.11) een gezamenlijke dialoog op gang gebracht met partners in verschillende Afrikaanse landen. Samen hebben ze getracht om tot voorstellen van een juiste aanpak van het Afrikaanse probleem te komen. De resultaten hiervan zullen bekend worden gemaakt op deze landendag en zullen de basis vormen van de politieke acties die de volgende maanden met 'Vierkant voor Afrika' zullen gevoerd worden. Deze landendag beschouwen de organisatoren dan ook als een 'scharmiermoment'.

Op deze landendag kan je je inschrijven voor bepaalde werkgroepen. Er zijn er over schuldenlast, voedselveiligheid, privatiseringen, Free Trade- Fair Trade, regionale samenwerking, Afrikanen in België, enzovoort. In elk van de groepen, zullen er — konform met het uitgangspunt van het gebeuren — Afrikaanse gasten zitten.

'Schulden kwijtschelden' is één van de eisen van 'Vierkant voor Afrika'. Elke deelnemer die het wenst, kan op de landendag zijn standpunt omtrent deze materie kwijt aan het IMF in Washington en aan de minister van Financiën Maystadt. Merkwaardig is dat dit via internet gaat gebeuren, want Afrika en internet zijn momenteel even sterk met elkaar vertrouwd als Hoetoes met Toetsies... (db)

De deelnemingsprijs voor de landendag is 100 frank voor de gelukkigen als daar zijn: jongeren, werklozen en gepensioneerden. De rest betaalt 150 frank. Inschrijven kan je in een Wereldwinkel.

MET DE RUGZAK DOORHEEN

TOSCANIÈ

AVONTUURLIJKE- EN KULTURELE VAKANTIE VOOR JONGEREN VANAF 17 JAAR

INLICHTINGEN EN BROCHURE:

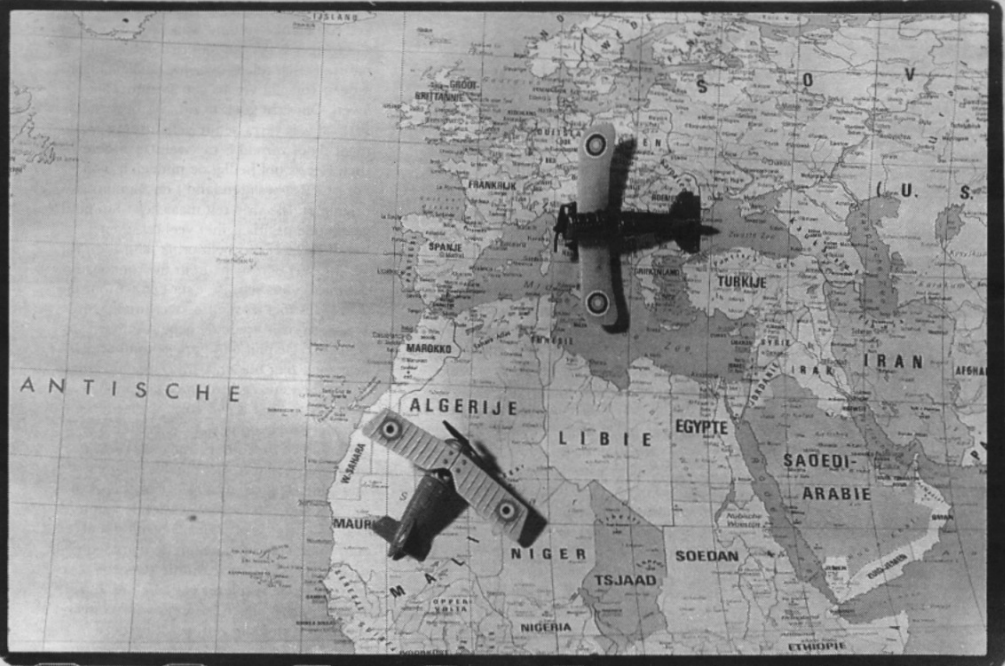
EURO-LEISURE

K. ALBERTLAAN 124 - 9000 GENT
TEL: (09) 221 13 39 FAX: (09) 220 66 32

IECO COPY

Tiensestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

“In Boeroendi vallen er ten gevolge van het etnische geweld wekelijks vijfhonderd doden”

(foto Peter Dhondt)

Is de internationale gemeenschap niet snel iets gaat ondernemen, stevent Boeroendi regelrecht op burgeroorlog af”. Deze uitspraak van de eminente Boeroendi-Roendadeskundige Filip Reyntjens, professor aan de universiteiten van Antwerpen, Leuven en aan de ULB, toont aan dat de kampusgroep van Amnesty International niet voor niets de situatie in het land onder de schijnwerpers wil brengen. Zoals geweten zijn de tegenstellingen in het land gekenmerkt door die van de Hoetoe- en Toetsie-etnieën. Maar wie zijn dat nu eigenlijk en waarom staan ze elkaar naar het leven?

Reyntjens: «Het zijn geen etnische groepen in de antropologische betekenis van het woord. Er zijn namelijk geen verschillen in cultuur, taal, godsdienst... Er vinden zelfs Irekwet huwelijken plaats tussen leden van de beide bevolkingsgroepen. Het zijn veeleer etnieën in die zin dat het identiteitsgroepen zijn. Voor de kolonisatie was het verschil tussen beiden dan ook niet relevant, evenwel niet onbestaande. Tijdens de kolonisatie werden bepaalde maatregelen genomen, eerder onbewust, die dat etnische bewustzijn deden toenemen. Dat het conflict momenteel zo uitgesproken is tussen Hoetoes en Toetsies, heeft vooral politieke redenen. Machthebbers, vooral dan in Roenda, manipuleren de etniciteit om hun posities te kunnen handhaven.»

Veto: Blijkbaar beschouwt u de kolonisatie als een doorslaggevende faktor in het ontstaan van de scheidingslijn tussen de twee etnieën.

Reyntjens: «Om te beginnen is net als in de rest van Afrika de maatschappij daardoor fundamenteel gedestrukt. Door het opleggen van de moderniserings, werden de traditionele verhoudingen ernstig aangetast. Op zich is dat nog niet eens zo erg, onze geschiedenis is er ook één geweest van kolonisatie, denk maar aan wat hier gebeurde in de middeleeuwen. Wat het etnische discours betreft, heeft België zoals gezegd eerder onbewust een aantal maatregelen genomen waardoor bepaalde categorieën als machthebbers werden gezien. Zo is men bijvoorbeeld gaan toetsifieren vanaf 1920, zodat alle hoge posten aan Toetsies

werden gegeven.»

Veto: Tot 1993 zijn er drie republieken geweest, waarin er steeds één sterke man was die de macht had. Welke groep vertegenwoordigt zij? De Toetsies? Of slechts een deel ervan?

Reyntjens: «Je kan eigenlijk niet zeggen dat dé Toetsies aan het roer stonden. Het is nog een minderheidsgroep daarbinnen die de touwtjes in handen hadden, namelijk de Toetsi-Hima. Die machtsgroep werd trouwens geregeld uitgedund, daar de koeke van de staat steeds kleiner werd.»

Bloedbad

Veto: Vanaf 1988 tot 1993 is er dan een demokratiseringsproces geweest. Vanwaar die onmeetswaai?

Reyntjens: «Na het bloedbad van 1988 was er sterke internationale druk om hervormingen door te voeren. President Buyoya gaf om die reden het startssein tot een periode van nationale verzoening. Hoetoes werden voor het eerst sinds lang weer bij het bestuur betrokken. De hervormingen die Buyoya op dat punt doorvoerde, waren echter vooral bedoeld om de illusie van democratie hoog te houden. Maar eens het proces aanvang had genomen, leek het in een stroomversnelling te komen: in 1991 startte een ware demokratiseringsfase. Eigenlijk was die tegenstrijdig met de verzoeningsfase, en bovendien was ze veel te snel gekomen. Met een demokratisering speelt immers de macht van het getal, en ziet men dat de mensen etnisch gaan stemmen. Wat de verzoening niet echt ten goede komt. Om die reden pleit ik dan ook voor bepaalde verzoeningsmechanismen, zoals paritaire committees, die de strikte democratie, die in dit land toch niet werkt, afzakken.»

«Buiten enkele algemene Afrikaanse problemen voor de democratie, zoals de diepe armoede en het klientelisme, is in Boeroendi de zuivere werking van het meerderheidsstelsel onwerkbaar. Deze situatie waarin er slechts twee etnische groepen zijn, maakt trouwens dat Boeroendi en Roenda uniek zijn in Afrika. Een consensusdemocratie, waarin de scherpe kanten van een zuivere democratie worden afgezwakt, lijkt me dan ook het streefdoel.»

Veto: Dat de zuivere democratie niet werkt, kan men opmaken uit wat er gebeurde na de eerste

democratische presidentsverkiezingen in Boeroendi: nog geen half jaar nadat Melchior Ndadaye aan de macht was, liet hij het leven in wat men toen als een ‘mislukte’ putch bestempelde? Zijn de echte machthebbers niet zij die vanaf het begin van de onafhankelijkheid de touwtjes in handen hebben?

Reyntjens: «Die zogenaamde mislukte putch bleek een ‘kruipende putch’ te zijn. Het was wat ik noem één van de meest succesvolle mislukte staatsgrepen ooit. Uiteindelijk werd ze namelijk bezegeld met een ‘convention de gouvernement’ op 10 september 1994, die een institutionele vertaling was van de putch. Men stelde de grondwet die in 1992 was ingevoerd buiten werking en annuleerde de verkiezingen. Eigenlijk is er op dit ogenblik geen regering en is de macht van de president gering.»

Veto: Wat is de verantwoordelijkheid van het leger in de massamoorden? Met ongeveer achtennegentig procent Toetsies in haar rangen lijkt het niet meteen een onpartijdige aktor in het conflict.

Reyntjens: «Wel, het is zo dat de Toetsies het leger beschouwen als een soort verzekeringspolis, zeker na de gebeurtenissen in Roenda in 1994. De oorzaak van die ongelijke samenstelling gaat terug op de koloniale periode: de Belgen besloten toen tegen het einde van hun aanwezigheid om een militaire school op te richten. Dat deden ze in een streek waar voornamelijk Toetsies woonden, en bijgevolg waren zij ook degenen bij wie men ging rekruteren. Een oplossing voor het probleem lijkt mij enkel mogelijk na een algemene discussie waarin over alle mogelijke problemen, zoals justitie, bescherming van de minderheden en toegang tot het onderwijs, wordt onderhandeld. Ik vrees echter dat dit nog wel een tijdje op zich zou kunnen laten wachten.»

Veto: Ook het onderwijs is lange tijd in handen van de Toetsies geweest en als dusdanig een werktuig om hun macht te vergeten. Hoe is de toestand van het onderwijs op dit ogenblik? Hebben de Hoetoes nu ook toegang?

Reyntjens: «Vroeger was het inderdaad zo dat als je Hoetoe was, de toegang tot het onderwijs afgesloten zag. Met het verzoeningsproces van Buyoya was de situatie in positieve zin geëvolueerd. Hoetoes kregen eindelijk ook vrije toegang tot het middelbaar en hoger onderwijs. Tegenwoordig is de onderwijssituatie weer achteruit gegaan: de scholen zijn ‘gezuiverd’ van Hoetoes, die

uit vrees voor hun eigen veiligheid gewoon niet meer durven te gaan. Om die reden heeft België trouwens de universitaire samenwerking gestopt met Boeroendi.»

Veto: Op welke manier kan de internationale gemeenschap bijdragen tot een mogelijke oplossing van het probleem?

Reyntjens: «Volgens mij zouden de belangrijkste internationale betrokkenen, met name Duitsland, Frankrijk, België, de Europese Unie en de Verenigde Staten een soort kartel moeten vormen en een forum kreëren waar de belangrijkste Boeroendese aktoren (Kerk, leger, milities, politieke partijen, enzovoort) samen rond de tafel kunnen gaan zitten om samen naar een politieke oplossing te zoeken. De voordelen zijn legitiem: het kost weinig — in tegenstelling tot de kosten die een humanitair drama als een burgeroorlog met zich brengt — en het is relatief risicoloos, aangezien bij eventuele mislukking men toch altijd kan zeggen dat men het geprobeerd heeft. Het alternatief is dat Boeroendi onvermijdelijk in een burgeroorlog terecht komt. De reden waarom men momenteel niet lijkt te kunnen komen tot zo’n een overleg, is dat men niet weet hoe men de situatie dient aan te pakken. België is bovendien getraumatiseerd na hetgeen er in Roenda gebeurd is, en terecht.»

Kartel

Veto: Waarom heeft men eigenlijk zo lang gewacht met reageren op de gebeurtenissen in Boeroendi?

Reyntjens: «Omwille van de Koude Oorlog was men veel toleranter. Zoals Kennedy ooit zei over een dictator in Latijns-Amerika: “It’s a son of a bitch, but it’s our son of a bitch”. Vandaar ook dat er eigenlijk niet gereageerd werd na de genocide van 1972. Het ‘konditionaliteitsbeginsel’, waarbij men bepaalde voorwaarden stelt over ondermeer de mensenrechten in ruil voor financiële hulp, gold toen nog niet al te sterk. Anderzijds is het ook zo dat de media tegenwoordig veel sneller ter plaatse zijn om ons met de neus op de feiten te drukken.»

Veto: Hoe is het gesteld met de mensenrechten?

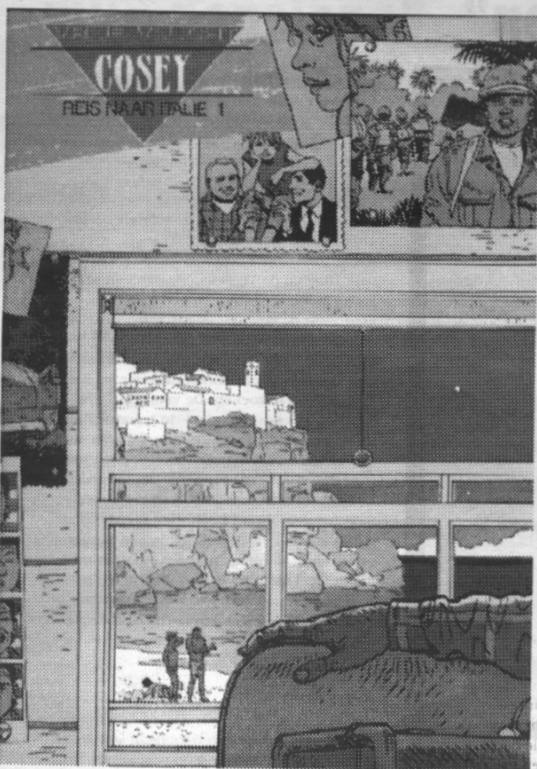
Reyntjens: «Zeer slecht. Het belangrijkste mensenrecht, het recht op leven, wordt voortdurend geschonden. Wekelijks vallen er gemiddeld vijfhonderd doden, en het wordt steeds erger. Negentig procent van die moorden worden gepleegd door het leger, dat heel erg ver gaat in haar taak om de orde te handhaven, en door Toetsiemilities. Een groot probleem dat dit sijfer met zich meebrengt, is het gewinningseffect dat het veroorzaakt: het komt niet in de media en de belangstelling van de internationale gemeenschap verslapt. Als er ineens vijftienduizend doden zouden vallen, het sijfer dat er jaarlijks feitelijk bereikt wordt, zou de aandacht wel heel wat hoger zijn. Verder zitten er heel wat mensen zonder proces in de gevangenis. Ook het recht op eigendom wordt voortdurend geschonden, aangezien mensen bij etnische zuiveringen hun huis uit worden gedreven.»

Veto: Wat zijn de gelijknissen met wat er zich in Roenda afspeelt?

Reyntjens: «Belangrijk alleszins is dat in beide landen de Toetsies het leger in handen hebben. Toch is er een groot verschil tussen de twee. In Roenda is er na het bloedbad van 1994 geen ruimte meer voor onderhandelingen, aangezien men daar nu winnaars (het RPR) en verliezers heeft. In Boeroendi is dat niet het geval, wat maakt dat ik de toekomst voor dit land toch iets positiever zie. En als het er mis zou lopen, dan verwacht ik geen genocide zoals in Roenda, maar veeleer een burgeroorlog. Maar ik vrees dat dat eigenlijk geen verschil maakt.»

Olivier Becker
Dietmar Bosmans

One-shot in opmars

Ie Franstalige Belgische strip-uitgeverijen maken er momenteel een erezaak van om elk met een auteursreeks voor volwassenen voor de dag te komen. Voor volwassenen' betekent dat de behandelde thema's in die strips niet of wat meer appelleren aan een ouder lezerspubliek. De meestal erg uit de kluiten gewassen prijs of de relatief zeldzame gewelddadige erotiek hebben er dus weinig mee te maken. De liefhebber van het volwassenengenerie wrijft zich in de pollekes en spaart zich te pletter. Zulke auteursreeksen bulken in het algemeen immers van de originele verhalen, omdat de auteur eens lekker zijn zin mag doen. Zeer recent kwam uitgeverij Dargaud nog met zo'n reeks op de proppen. Dat was voor Veto de aanleiding voor een inventaris van het uitgeversgeweld.

Auteurstrip en one-shot worden meestal gebruikt om dezelfde soort strips aan te

duiden. Auteurstrip betekent dat de auteur belangrijk is, niet de reeks — er moeten geen vaste personages optreden. One-shot beklemtoont dan weer dat de auteurs hier geen eindeloze reeksen ('Jommeke', 'The X-men') beginnen, maar alleen afgewerkte verhalen brengen. Een auteurstrip heeft veel weg van een roman gezien de complete vrijheid wat betreft onderwerp en aanpak. De auteur kan eens werken buiten het keurslijf van een reeks. Bij een reeks is één album van achtenveertig pagina's per jaar een must, een auteurstrip heeft geen tijds- of oppervlaktebeperkingen.

'Vrije Vlucht' heeft de benijdenswaardige status uitgangspunt te zijn voor de huidige hoosse van auteurstrips. Sinds 1988 heeft uitgeverij Dupuis al zevenendertig strips in deze reeks uitgebracht. De zeer verzorgde uitgave (harde kaft, mooi grafisch concept) maakt van de reeks een vlaggenschip, een prestigeproject. 'Het was van meet af aan duidelijk dat we de uitgaves zeer goed zouden verzorgen. De reeks was uitdrukkelijk bedoeld voor een volwassenpubliek omdat onze uitgeverij tot dan toe nauwelijks strips voor volwassenen

maakte. We merkten nochtans aan enquêtes dat er wel behoefte was aan degelijke volwassenenstrips. Natuurlijk merk je de verzorgde kwaliteit ook aan de prijs. Bij al onze andere reeksen doen we ons uiterste best om de prijs laag te houden, bij deze reeks hoeft dat niet: de lezers zijn bereid om relatief veel geld neer te tellen voor een goede volwassenenstrip', legt een woordvoerder van Dupuis uit.

Scorpio

Dupuis zelf noemt de reeks een succes. Om enige kans op slagen te hebben, werden in het begin enkele auteurs aangesproken die bijna zeker voor een goede verkoop zouden zorgen: de Zwitser Cosey bijvoorbeeld (zie Veto 13). Na acht jaar blijkt de verkoop nog steeds te staan of te vallen met de auteur. Van een reekseffect is veel minder sprake. Binsfeld en Planque's 'Jimena' verkocht bijvoorbeeld amper duizend exemplaren in het Nederlands.

Dupuis's 'Vrije Vlucht' was niet de eerste auteursreeks. Casterman bracht bijvoorbeeld sinds het ontstaan van het striptijdschrift 'Wordt Vervolgd' — begin jaren tachtig, het blad is ondertussen ter ziele — de zogenaamde 'Wordt Vervolgd Romans' en 'Wordt Vervolgd Novellen'. De Doornikse uitgever heeft altijd al een boontje gehad voor sterke auteurs. Supertalenten als Tardi, de tekenaar van *all time classic* 'Het Besloten Land' (ook de naam van het stripprogramma op Radio Scorpio en van de nieuwe stripwinkel in het pand van Carapaces), Bourgeon (zie wederom Veto 13) en Schuiten (van de cyclus 'De duistere steden' en de Servais-film 'Taxandria') voelen zich dan ook al jaren goed in de auteursreeksen van Casterman.

Kant

Ruim een jaar geleden stierf de kollektie 'Wordt Vervolgd' een stille dood. Maar geen nood: de strips worden nog op dezelfde manier uitgegeven, alleen worden ze nu niet meer ondergebracht in een reeks. De naam van de auteur moet voldoende zijn om kopers te lokken. Dat laatste is evenwel niet de sterkste kant van de uitgever: op de Nederlandstalige markt verschijnt maar een deel van de oorspronkelijk Franse producties, omdat de commerciële resultaten in het Nederlandse taalgebied dikwijls tegenvallen.

Le Lombard is een andere uitgever die al vroeg auteurstrips uitbracht. In de reeks 'Verhalen en Legenden' verschenen in de jaren tachtig heel wat kunstwerken. 'Avontuur zonder helden' van Dany ('Rooie Oortjes') en Van Hamme ('XIII') dat in die reeks verscheen, kreeg zelfs het onterechte predikaat 'eerste one-shot'. Ook 'Verhalen en Legenden' is wijlen. Sinds een jaar vult Le Lombard de plaats daarvan in met de kollektie 'Getekend', waarin alleen one-shots van bekende auteurs worden gepubliceerd. Onder andere Franz (Veto 13) en Cosey hebben al werk in deze reeks gepubliceerd. Andreas, de geniale Duitse Belg die

in Frankrijk woont, leverde het leuke 'Styx' af en binnenkort wordt een vervolg op 'Avontuur zonder helden' verwacht.

De jongste aanwinst voor de auteurstrips is een schitterend uitgegeven kollektie met een verschrikkelijk ouderwetse naam: 'Beeldromans' van uitgever Dargaud. En het is die uitgeverij duidelijk menens. Een woordvoerder maakte zelf de vergelijking met 'Vrije Vlucht'. Op dit moment liggen de twee eerste verhalen in de winkel. 'De blanke sultane' van Christin en Goetzinger is een fotografisch getekend, naturalistisch relaas over toevallige kansen en een verspilld versus een avontuurlijk leven. Om echt goed te zijn, ontbeert het verhaal wat verrassende gebeurtenissen, maar mooi verteld is het wel. De andere titel 'Het geloof heiligt de middelen' van Forest ('Het besloten land') en Bignon, is origineler. Die strip telt maar liefst honderd getekende pagina's, met veel tekst, en houdt de lezer dus behoorlijk lang zoet. Hij vertelt over een stripauteur die rondbazuinet dat hij romans schrijft, over een pastoor die gelieerd is met de maffia, over intelligente katten en over vreemde gebeurtenissen in Bretagne. De plot blijkt erg gekompliceerd, maar ook zeer boeiend. Bij Dargaud is men er niet helemaal gerust in of het publiek zal toehappen. 'Het is een gok', geeft men toe.

Het probleem is niet het gebrek aan inspiratie bij de auteurs, maar de rekbaarheid van de markt. Het budget van de gemiddelde Nederlandstalige stripkoper is immers beperkt. De zwaag selectie van te vertalen strips bij Casterman geeft dat al aan. Maar voorlopig neemt de tevredenheid (goede strips) en de frustratie (wegens geldgebrek) bij de striplezer gestaag toe. Deze strips zijn niet alleen bestemd voor volwassenen, het medium zelf wordt op deze manier steeds meer volwassen. Pas als talenten zich vrij kunnen uitleven, is er sprake van kunst.

Gert Meesters

WATERSKI

WINDSURFING

KANO

KAJAK

ZEILEN

MOUNTAINBIKE

COMO-MEER, ITALIË
WATERSPORTVAKANTIES
GEEN ERVARING VEREIST

INLICHTINGEN EN BROCHURE:
EURO-LEISURE

K. ALBERTLAAN 124 - 9000 GENT
TEL: (09) 221 13 39 FAX: (09) 220 66 32

Je kot is misschien geld waard!

Heb je een kleurig, kaal, knotsgek of koninklijk kot in Leuven?

Dan kun je twee dingen doen.

Je kunt je erin verschansen. Maar veel leuker is dat je je deur openzet en zo een prijs in de wacht sleept.

Want jouw kot zou wel eens de 'Grote KB-Kottrofee' kunnen binnenhalen. Niet zomaar een trofee, maar eentje waar een niet te versmaden waardebon aan vast hangt.

Wat zijn we precies van plan?

Het KB-Studentenkantoor organiseert de verkiezing van het meest uit de

band springende Leuvense kot. Dat wordt gekozen op woensdag 17 april 1996 tijdens de 'open-kot-dag'.

De jury bestaat uit een aantal laatstejaars van het middelbaar onderwijs. Een echt onschuldige jury dus.

Wil je meer informatie, of wil je je kot onmiddellijk laten inschrijven op de wedstrijd, loop dan even langs bij het **KB-Studentenkantoor** op het Ladeuzeplein.

THUIS BIJ DE BANK VAN HIER KREDIETBANK

Een geweten ligt zwaar op de maag

Ongerige en vegetarische studenten hebben waarschijnlijk de weg naar de Vlamingenstraat 116 al lang gevonden, maar ook voor de anderen geldt de uitnodiging van Ekologika. Elke woensdagavond organiseren zij de groene volkskeukens, waarbij aan een democratische prijs een vegetarische maaltijd aangeboden wordt, gevolgd door een inhoudelijke activiteit.

Na een eerder kalme periode besloot Genoeq dit akademiejaar weer de volkskeu-

kens te organiseren. Saïda Chair en Bert Cornilli, medewerkers aan dit project, geven uitleg: "Zo'n volkskeuken houdt in dat elke woensdagavond ongeveer zestig personen een vegetarische maaltijd voorbereiden voor de prijs van tachtig frank. Deze maaltijd wordt gekookt door vrijwilligers en met ingrediënten uit het Voedselcollectief, een 'winkelje' waar biologisch geteelde producten aan de man gebracht worden. Tot nu toe bestond de kookploeg bijna altijd uit mensen die in het huis zelf wonen — het is dan ook niet gemakkelijk om vrijwilligers te vinden die een hele dag aan het vuur willen staan. De bedoeling is niet enkel de ma-

gen van studenten te vullen, maar ook om het vegetarisme te promoten en natuurlijk mensen op een aangename manier bijeen te brengen. Ook willen we het een beetje multicultureel aanpakken, door maaltijden uit verschillende streken en landen op het programma te zetten."

Alternatief

Eens die primaire behoefte vervuld is, komen de meer zwaarwichtige zaken aan bod. Na de maaltijd wordt er immers een inhoudelijke activiteit georganiseerd, meestal rond ecologische visies, met de bedoeling de studenten te informeren en sensibiliseren. Deze activiteit is vrijwillig en het blijkt niet altijd even gemakkelijk te zijn om studenten hiervoor te motiveren, vaak neemt nog niet de helft van de 'eters' deel aan de avondsessie. Die sessie omvat meestal een uiteenzetting die zo'n drie kwartier duurt, waarna men de gelegenheid heeft om vragen te stellen en nog iets te drinken in het alternatief kafee. De onderwerpen kunnen heel uiteenlopend zijn, zo stonden er al een Gaia-avond over dierenbescherming, een informatieavond over het ecosysteem en over kritisch consumeren en verschillende bevrijdingsfilms op het programma. Maar het hoeft er niet altijd zo gewichtig aan toe te gaan. Ook poëzie, muziek en feestjes komen regelmatig aan bod, en deze worden — het 'echte' studentenleven indachtig — ook drukker bezocht.

Doorprikken

Voor de toekomst worden nog avonden gepland met de Wereldwinkljongeren, met de Antwerpse KAV over het samenlevingscontract, met 'Dialog' die dan hun eco-teams komen toelichten en eventueel ook met 'Voor Moeder Aarde' die een wandeltocht van vijfduizend kilometer naar Tsjernobyl ondernemen hebben. Voor de organisatoren zelf hebben deze avonden nog een bijkomende betekenis: "We willen met die avonden onze beweging meer bekend maken bij het grote publiek, tonen dat we een open huis zijn en niet een eilandje van supergeëngageerden." Alhoewel ze wel hopen dat bezoekers van de volkskeukens later betrokken raken bij de werking van het huis is dat toch ook niet de enige reden. "Bedoeling is om de studenten iets aan te bieden, maar we willen het er niet inha-

meren natuurlijk, enkel een mogelijkheid kreëren. En met die informatieessies willen we ook het argument 'we wisten van niets' doorprikken."

Ginkgo

Deze kook- en info-avonden zijn maar een van de vele activiteiten van Genoeq. Het onafhankelijk Groen Jongeren Netwerk is een overkoepelende organisatie waarin verschillende verenigingen en individuen die begaan zijn met sociaal-ecologische thema's een plaats vinden. In Leuven bestaat Genoeq uit de Milieuraad, 11.11.11-studenten, SteR (Studenten tegen Racisme), Jong-Agalev, Jong-Genoeq, Kunstcollectief Groezel en enkele honderden individuen. Al deze organisaties hebben onderdak gevonden in het groene projecthuis in de Vlamingenstraat, dat 'de naam Ginkgo Biloba heeft meegekregen. Deze naam is niet willekeurig gekozen, de Ginkgo Biloba is een Japanse boom die juist dankzij de tussenkomst van de mens van uitsterving gered is. Hij is dus het levende bewijs dat mens en natuur wel in harmonie kunnen samenleven, en dat is dan ook de bedoeling van het projecthuis. Maar Genoeq is niet de enige inwoner van het huis, er bevindt zich ook een ecologische woongemeenschap, een alternatief kafee, een voedselcollectief, een sociaal-ecologische infoteek en enkele vergaderzalen. Alle voorzieningen dus om te gaan werken aan een betere toekomst.

Sabine Lefever

IFB-finales

De teerlingen zijn geworpen, de rode kaarten uitgedeeld, de arbiters voor verrot uitgescholden. In de Interfakultaire Bekercompetitie (IFB) is men inderdaad aan de finales toe. Op woensdag 14 februari gaat het hard tegen hard op het Sportkot. Om drie uur willen de dames van de polygame Britse heilige Thomas Morus die van Ekonomika mores leren in de kleine finale van het damesvoetbal. Om vijf uur spelen de jongens van Eoos tegen de losers van de halve finale tussen Politika en VRG. De winnaars mogen het om negen uur 's avonds opnemen tegen de gasten van Ekonomika in de echte finale. Ondertussen zijn ook al in het damesvoetbal de grote prijzen uitgedeeld: Spora en Apollon zetten het daartoe vanaf zeven uur op een spontaan maar kollektief bijten en krabben. In het herenhandbal wordt de troosting gespeeld tussen boerenkotters en burgies (15.30 u). Zij verloren van Apollon en Industria die de finale beslechten (17.30 u). De dameshandbalfinale gaat tussen LBK en de Sporaksters. (16.00 u).

Er wordt ook geminvoetbald. De wedstrijden lopen van vijf tot halfelf. In de kleine finale dames leest Katechëtika de levieten aan Spora of Mercator, de grote finale gaat tussen de aan zijn geslacht twijfelende Thomas Morus en Spora of de eveneens in de geschiedenis als mannelijk geboekstaafde Mercator. De herenfinales gaan tussen de winnaars en verliezers van de halve finales tussen Wina en Cité en Salva en Thomas Morus. Volgt u nog?

Basketters naar De Nayer voor kleine finales (acht uur) tussen Ekonomika en Terbank (dames) en Lerkeveld en Pauscollege (heren) en grote finales (halftien) tussen Apollon en LBK (dames) en Wina en Portulaca (heren). Volleybal ten slotte: dames in de kleine finale komen uit Wina en Medica, in de grote willen die van Pedagogie die van Apollon een lesje leren. Bij de mannen staan VTK en LBK weerom tegenover elkaar in de troosting, terwijl Apollon en VRG de grote prijzen verdelen. De volleybaleindstrijd begint om vijf uur. Er wordt overigens ook nog om het best gefatelenst. Voor een volledig en onvergelijkbaar verslag: lees Veto 21 featuring Fozzy.

Of zoals in het supportersbladje van KVVK Klauwaerts Kemzeke te lezen staat: "Supporters, allen op post."

(be)

Spelers en drinkers

"'r is de schuld van de studenten..." is maar één van de vele tekstfragmenten van Johan Verminnen. De man staat al meer dan vijftientig jaar op de planken, en dat ging en gaat niet onopgemerkt voorbij. Voor de Ancienne Belgique was dit een reden om een gelegenheidsconcert te organiseren met tal van bekende Vlamingen die een nummer van Verminnen brachten. Jan Hautekiet vond het een leuk initiatief en gaf daarom de impuls om de tribute-cd 'Spelers & Drinkers' op te nemen. Hierop vindt de luisteraar dertien verschillende Verminnennummers, gebracht door evenzoveel verschillende artiesten, gaande van Bram Vermeulen en Roland tot Isabelle A en Koen Wauters. Nummers als 'Kom Jeanine', 'In de Rue des Bouchers', 'Tussen Spelers en Drinkers' gingen er totaal anders uitzien. Het album werd in de pers algemeen positief beoordeeld.

De dertien artiesten, buiten de reeds genoemden ook nog Frank Vander Linden (van De Mens), Paul Michiels, Rick De Leeuw (van Tröckener Kecks), Robert Mosuse, Stijn Meuris, Guy Swinnen (ex-the Scabs), Sarah Bettens, Jan Leyers en Mark Vosté zijn op dit moment aan het toeren door het Vlaamse land. Het gaat om acht concerten, waarvan er eenje in Leuven plaats heeft. Op elk optreden spelen zes artiesten, geruggesteund door vijf muzikanten, waaronder Jan Hautekiet.

Het Leuvense luik wordt georganiseerd door Politika, en zij hebben in plaats van zes vertolkers er acht kunnen strikken. Naast de voornoemde zes eersten (van Frank Vander Linden tot aan Guy Swinnen), komen op 15 februari ook nog Roland en Patrick Riguelle. Zij brengen elk een aantal nummers, samen goed voor een avondvullend programma.

(me)

Het gebeuren neemt aanvang vanaf 20.30 u. Kaarten in voorverkoop zijn te verkrijgen bij Politika, Ekonomika, VRG, Historia, Music Mania en Campus tegen 250/300 frank.

Marxisme, kapitalisme en socialisme 4 x Marx met prof. Rudolf Boehm

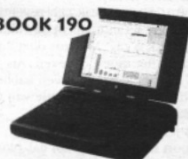
Deel 4: De historiciteit van het kapitalisme: het paradigma 'productiviteit'.
Economie, technologie en ecologie.
dln. 13 febr. 1996, 20 u. stipt

Masereelclub Leuven
Ierse Predikerstraat 25
Org. Masereelclub vzw en IMAVO vzw
Deelname in de kosten: 100 frank per avond
(studenten: 60 frank).

NIEUWE POWERBOOKS!

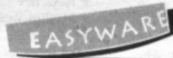
POWERBOOK 190
Microprocessor : Motorola 68LC040 66/33 Mhz
Geheugen : 4 of 8 MB RAM, uitbreidbaar tot 40 MB
Opslag : Interne 500 MB harde schijf

POWERBOOK 2300
Microprocessor : Motorola PowerPC 603e 100 Mhz
Geïntegreerde rekenkundige processor
Geheugen : 8 MB RAM, uitbreidbaar tot 56 MB
Opslag : Interne 750 MB of 1.1 GB harde schijf

POWERBOOK 5300
Microprocessor : Motorola PowerPC 603e 100 Mhz
Geïntegreerde rekenkundige processor
Geheugen : 8 MB RAM, uitbreidbaar tot 64 MB
Opslag : Interne 500 MB of 750MB harde schijf

Apple Center EasyWare Vaart 31 3000 Leuven tel 016 23 10 20 fax 016 29 41 24
Geopend elke dag van 9 tot 19u, zaterdag van 10 tot 18u

Stuur mij uw herfst catalogoog

Naam :
Bedrijf :
Adres :
Postcode : Gemeente :

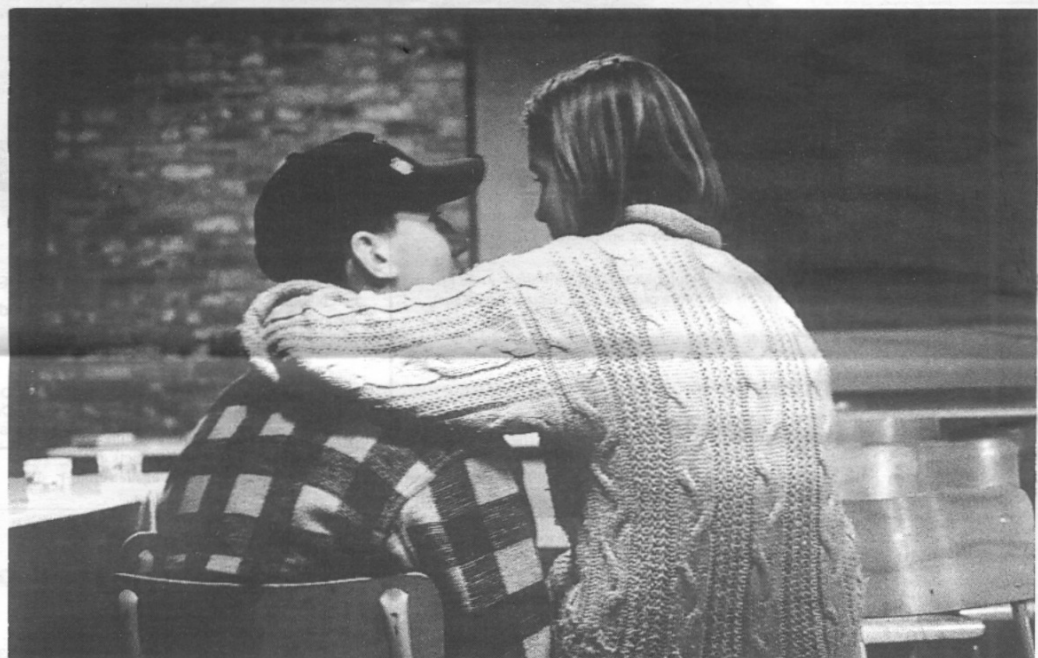
zoekertjes

- Verloren op kafee: geliefde; zwart en zacht van buiten, rood en zacht van binnen. Terrugbrengen naar Wim op Sora.
- Fanclub, my Fanclub, where art thou, horny Fanclub.
- Chiro Joho speelt toneel: "En waarom moet hij een vrouw bijpakken, wij zijn met z'n drieën, daar hebben wij toch zoveel recht op als hij? Ik ken meer van de mode dan hij."
- Ik ben maandagavond 29/01 een zwart mapje met artikelen en notities verloren in de Erasmus of op weg naar/in het station. Breng je dit naar het psychologisch instituut of telefoon naar 055/42.53.09? Dikke kussen, Joke.
- Love is in the air. Vier Valentijn tussen de klokken van de universiteitsbeiaard met panorama over Leuven by night. Samenkomst op 14/2 om 20.30 u aan de ingang van de centrale biblioteek.
- Leen Put zal donderdag zeker niet vergeten te verjaren.
- Koebeest, O Koebeest, waar dwaalt Gij, hoorning Koebeest?
- Mensen bloeden als je in hun polsen snijdt.
- Eveline, ik smacht naar je. Je Duitser met de mooi gespierde torso.
- Hip hip hoera voor Leentje.
- Leentje (not Leentje)
- Hip hip hoera voor Leentje.
- Hip hip hoera voor Leentje.
- Wat waart Gij rond, bewonderaar(ster) Mijn, die Veto schreef om mijneventuur.
- Niet Chaire, maar Khaire. Geert.
- Dromen vissen?
- Nieuw: Anthos met speciale kennis van frambozenstruiken en akstenen.
- Fré wenst Leen.
- Het mooiste meisje van eerste lic Pedagogie verjaart donderdag. Ik kom niet naar haar feestje.
- Zoals de hinde reikhalst naar de koude klare bron, zo reikhalst Gij...? (nee toch?)
- Nathalie, we missen je. De Fanclub.
- Bruno doet voor zijn part wat ik wil, maar niet klagen achteraf!
- Ik mis je, slaapkonijn.
- Ik had ook zonder tulpen wel gelachen, maar ik wil er je toch een dikke kus voor geven. Ik zie je graag, knobbel.
- Ik jou ook zwaantje
- Hou zee, Bruno.
- Een krokusvakantie wordt studenten niet gegund. Scropiofiuven daarentegen wel: di 20/2. Rumba. Geen Shampoo deze keer, beloofd. De dader mag enkel nog bekertjes afspoelen.
- Al vragen we ons af hoe we kunnen belletten dat Flip de Mike Flower uit zijn pot haalt.
- Larissa, zijn je foto's al te koop?
- Koen, bedankt voor de 'peptalk'! Als ge ooit ne zwartgalligen dag nodig hebt: 077-lijn voor vermoeide pressen. FBO.
- Trips van de week: Lambchop: 'How I quit smoking': functionalistik Tinderstix meet Smog in heaven. LFO: 'Advance': casiobeatflippin' hypewonders.
- Ik ga morgen naar zee.
- Mijn mattentaartje, ik hou van je, je creme-koekje met sjokolade.
- To my horny Fanclub: I'm still alive and kicking but not yet horny.
- Koen P. (Germania), ik ben zeventien en was met nieuwjaar en m'n zus in de Fak en verkocht zodra ik u zag. M'n zus doet 2de lic Germ. en zei dat ik het moest opgeven. Als je geïnteresseerd bent of je wil eens een babbelletje slaan, reageer dan in Veto, ter attentie van Cassandra. U bent dan zeer vriendelijk.
- Ik mis je, geur van rozeboteltje.
- Transport is een gratis blad dat (vooral) de Brusselse culturele scene belicht. Onder andere te vinden in de betere platenzaken.
- Veto is een gratis blad dat (vooral) sympathieke medewerkers zoekt. Schrijvers, fotografen, dtp'ers, cartoonisten, allen naar de 's Meierstraat 5. Verleden bij kringbladjes geen bezwaar.
- Mark, de Zwever (epiteton ornans), kom eens naar beneden en breng het fotoboek mee! Bacchus.
- Gsmc -Words who needs them when eyes say enough? Kijk vandaag dan maar eens. LfGs. KfG.
- Op 19 januari toont Het Goede Spoor speciaal voor alle nieuwelingen de Homojongerenvideo, met onderwerpen als coming-out, positieve en negatieve reacties, relaties en aids, zoveel dingen die op je afkomen als je beseft dat je lesbisch, homo- of biseksuele gevoelens hebt. Afspraak om 19.30 u. aan de ingang van 'De Romaanse Poort', Brusselsestraat 63.
- Help! help! Mijn fiets werd gestolen gepikt. in het station van Heverlee. 't Was een rode met 2 wielen. Stuur hem naar het station van Wavre.
- Aan allen wie mijn lief heeft, krijg ik ze terug? De wonderblonde Deense oppergod.
- Aan Veerle W. Nog altijd monogaam? Wij ook. De B's.
- Bevallige Juron, lekker aards stuk. Sinds ik jou in de Professor voor de eerste keer zag, met je wiegende heupen en je zwabbertieten, ben ik niet meer te houden. Ik duizelde van je zweoel blikken (en je zwabbertieten) die je op mij neersloeg. Maar...denk niet dat je van mij kunt profiteren. Zo net voor Valentijn een liefdesverklaring? Ik ben niet van gisteren. Je wil me uitzigen. Veel liefs, je K.
- Aan Jo B. De andere leden van uw fanclub

- willen evenveel aandacht krijgen als nummer 4.
- Verboden elektriciteit te gebruiken om ratten en vissen te vangen.
- Rapunzel voor de coyotes, morgen.
- Er zijn manen die draaien zonder kwaad in de zin, hoewel omstrede.
- Jo B. zoekt zijn sigaretten: verloren onder de sloef van VW.
- Mark, nog vele gelukkigen! Joke.
- Frans van Bierenbuik, het is genoeg geweest nu. Gijp (sic) Roeland bij zijn ballen!
- Gijpen: (onoverg. gijpte, h. gegijpt) (scheepst.) omslaan bij het voor de wind zellen, ten gevolge van een schielijk omslaan van de wind of door het sterk gieren van de wind.
- Het LBC betaalt dat onderzoek en dan is het niet zo moeilijk om een taxi te nemen.
- Aan Jo B. Waar blijft uw welkomstbrief. De leden van uw fanclub.
- Ellen, seks eer je bezint!
- Kiki d'amour pour toujours.
- Tobback, weg ermee, ga naar de VLD.
- Tobback, weg ermee, ga maar naar de CVP.
- Liefste tentakel, geef vannacht nog eens het volle pond.
- Allerbeste Prick! In deze donkere tijden (vooral voor mensen zonder lief), wil ik toch voor een lichtpuntje in de duisternis zorgen. Eens komt de dag dat een schone jonge deernis jouw stralende eigenschappen ontdekt en zich smachtend aan jouw poezelige voetjes werpt, waarna jullie er een passionele én geheime (dus

- single uit: "L'étranger, c'était mon ami".
- Pieter, veel sukses met uw nieuwe ambities.
- Tony, alle meiden van uw kring houden van u. Ik ook. Een stille aanbieder.
- Monika, ik mis je! Je anonieme aanbieder.
- While we ourselves are the living graves of murdered animals, how can we expect any ideal conditions on the earth? (Leo Tolstoj)
- No more!
- Klio rules: na de fak nu ook het interfakultair songfestival!
- Adopt a cow! (Harrie Krisjina).
- Elsje, ik zie je graag! Je vrouwtje.
- Leen, hoe is het met de liefde? (gewoon een vraagje, alsjeblief, vermoord mij niet). Een wijkmens.
- PS: Pieter B., vergeet uwe frank niet. W.
- Vrijdag 16/02. Free podium. Jh den Tube, Vaartkom. Vanaf 20.30 u. Inkom gratis.
- O Bouwdewijneke, geef mij alstublieft een domeineke in het groen, in Opgribbeke of zo."
- Steven, jij blijft altijd mijn wilgetakje. W.
- Sagapou micha mou!
- Eerste editie van de nu reeds Sportraadklasieler straatvoetbal. Dinsdag 16.30 u aan het Ladeuzplein.
- En voor de mama "Mama agapou tin kori su."
- Aan Klio: Eeos weet waar haar prioriteiten liggen. Jullie permanentie was misschien wel het naakst, die van ons was het meest 'safe'. W.
- Pieter B., na het lezen van de zoekertjes van vorige week ben ik van mening dat je nog eens dringend op consultatie moet komen bij je persoonlijke therapeut. W.
- Zij die het wel zien zitten met Pieter T. op de voorzitterstoel van Krija, verenig u! We kunnen misschien samen een verkiezingsbrochure opstellen. Meer info bij het presidium van Eeos.

- Hoeveel kringen zijn er die unaniem achter het VVS staan? AD: Te weinig!
- Denken jullie nu echt dat 'je-weet-wel-wie' zo onnozel is dat ze het verband tussen Bruno en één week niet kan leggen? Ze leest ook elke week de Veto. (je weet wel wie).
- Wanne, ben jij in werkelijkheid even schattig als je er uitziet? Je Valentijnsaanbidder.
- Aan Fietje, kou van jou (Ludwig).
- De Kloband op één!
- Jo, het Eeosmens of Heidi?
- J., verkeer je nu met H.? B.
- Heeft iedere studentenkring in Leuven zijn vertegenwoordigers niet zitten op Sora?
- Kantus na een AV van Krija, is dat geen Sora-materie?
- Pas op voor Roeland: de klierkoorts is weer uitgebroken.
- Aan Klio, Historia, Romania, Germania, Krija, Eeos: de pseudopres van Eeos verontschuldigd haar bij deze voor het niet nakomen van haar sociale verplichtingen. Sorry!
- Floorje, het cyferium is zeker het gewicht? Eerst Bruno, dan Edwin.
- Ellen, jij de zweep of ik? Hans.
- Ondanks de Historiaskepsis is de Kloband toch de beste!
- Ellen, gaan we knollen?
- Heidi, kan jij wel kiezen tussen de springmat en de mottige Hans?
- Verloren dochters kunnen vaderfiguur vinden bij H.
- Help, wanneer komt iemand mij hier nu eens weghalen? Laika.
- Hoe kunnen de Historianen die op de Klobant om ter valst zongen nu een muzikaal oordeel vellen over de Kloband?
- Ik mis je zandsteenezeltje.

- zonder nieuwsgierige bemoelens) affaire op na kunnen houden. Jouw tijd komt nog wel! Tot dan: nog veel liefs en e-mails.
- Ik mis je, tulpjesblaadjeslijps.
- Kris Merckx weg ermee, stem liever voor de SAP.
- Jurgen Ceder keert weder, 7 maart, Stuc.
- Massaal veel liefs, een dikke knuffel, een geslaagd eksamen en iets dat nog kan groeien, je wollebol met dikke neus.
- Hij is al 28 jaar en duidelijk een beetje raar. Rustig, ernstig, zacht en lief; lang, groen en alternatief. Hij is nogal onervaren: maakt soms spatistische gebaren. Traagjes wil hij je strelen; nooit zal hem dat vervelen. Wil je hem leren kennen en misschien zelfs ooit verwenen? Stuur iets naar postbus twee-drie-acht. Oei, dat rijmt op zacht en nacht! Peter, PB 238, Leuven.
- Nou, nee...
- Mitilini Valentini Kiki-mini.
- Diamantje, ik ben gek op jou. Je juweeltje (met brillettje!).
- Heeft iemand mijn lief gezien? Ze is ros, spreekt Servokroatisch en heeft de gewoonte aan alle mannen geld te vragen in ruil voor hetgeen zij anders zouden doen met kippen en schapen.
- HSD: Ge zijt verliefd (ik zeg het u). Aktiel! (please!). Dit is de laatste poging om u tot inzicht te brengen (echt waar). Vele suckertjes. BSK.
- Nu nog BSK, binnenkort BAK?
- Babs, bemoet u in godsnaam niet zo met mijn zaken! Leen.
- Is iemand die twaalf voetbalploegen bezit geen kapitalist?
- Verdraagzamen, verenigt u! Raymond "l'étranger c'est mon ami" Van Het Groenewoud speelt voor het KVHV. Kleurlingen niet toegelaten!
- Raymond brengt binnenkort een nieuwe

berichten

Ithaka 366

Kan je niet wachten op Ithaka, de kunsthappening van Kultuurraad (29 februari), doe dan vooraf mee aan zowel theoretische als praktische workshops. Bekijk kunst 'ns van een andere (aktieve) kant. Als je wil inschrijven zal je wel snel moeten wegen wat de plaatsen zijn beperkt en de eerste workshops gaan nu woensdag al van start.

Een overzicht van het huime aanbod: 'Oog om oog, tand om tand', een inhoudelijke workshop rond werk van Heidi Voet (afgestudeerd Sint-Lukas, afdeling experimenteel atelier), workshop fotografie (experimentele fotografie) met Roel Rutten, workshop keramiek (vormgeven van klei) van Leen Van Diest, workshop schilderen en tekenen met vetkrijt (traditionele en alternatieve technieken) met Hendrik Vermeulen, workshop zeefdruk, (initiatie door Rudy Jacoby), workshop tekenen, (naar levend model onder leiding van Sigrid Tanghe), workshop turntbalistic (met dj's samenwerken, ook met je eigen platen), workshop groepsimprovisatie met Peter Jackquymyn (muzikale improvisatie zonder traditionele regels en

strukturen).

Deelnemen kost tussen de 200 en de 600 fr. Inschrijvingen in 't Stuc, op maandag 12 februari, van 16.00 u tot 20.00 u. Info bij Kultuurraad, tel.23.67.73. Doen.

Literaire Wedstrijd

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert Germania zijn 'Interuniversitaire Literaire Wedstrijd.' Alle studenten van de Vlaamse universiteiten kunnen daarin meedingen naar de hoofdprijs van 20.000 fr. in de vier categorieën poëzie, drama, proza en kritiek en essay. Nog tot 26 februari kun je drie gedichten, maximum vijf pagina's proza of essay of tien bladzijden toneeltekst indienen bij Eric Vanbiervliet, Vlamingenstraat 63, 3000 Leuven. Je mag ook in diverse categorieën deelnemen. Zorg er wel voor dat je inzending ondertekend is met een pseudoniem. Bij elke inzending moeten een losse postzegel van zestien frank en een gesloten envelop gevoegd worden met daarin de volgende gegevens: pseudoniem, naam, adres, universiteit, fakulteit en studiejaar. Het volledige reglement vind je bij de jongelui van Germania.

DINSDAG

- 20.00 u **KONSERT** Kamerorkest olv Wim De Moor, in Konserzaal Lemmensinstituut, org. Lemmensinstituut.
- 20.00 u **LEZING** Geletterde Mensen: Adriaan Van Dis & Connie Palmen, in Stadschouwburg, toeg. 250/350/450.
- 20.00 u **DIAMONTAGE** 'Onbekende Nationale Parken van de VS', door Mieke Opsomer en Jean-Pierre Demarsin, in Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, toeg. 100/150, org. Davidsfonds.
- 20.00 u **LEZING** Rudolf Boehm: De historiciteit van het kapitalisme: het paradigma van de produktiviteit. Economie, technologie en ekologie, in Ierse Predikherenstraat 25, toeg. 60, org. Masereelclub Leuven.
- 20.00 u **LEZING** Resultaten van de zesde opgravingscampagne in Turkije (met diaprojektor) door Prof. Mark Waekens, in PDS.
- 20.30 u **ATELIER** 'De Blinddoek' van Bart Meu-

- leman (zie artikel pagina 8), in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
- 20.30 u **LEZING** Absurde literaire waanzin van Didi De Paris en Martin S Past met muzikale begeleiding van DJ Johan (ex-Radio Scorpio) en Bram Cox (eigenzinnige, jonge blinde vrouw van 60 jaar, die met behulp van een viersporendek geluid als communicatiemiddel gebruikt), in Politikakafee, Tiensestraat 55.
- 21.00 u **KONSERT** Paus Johannes Paulus II-benefiet met Vomit (Lawaaï)(ex-take that) en Het agrarische ras (anarcho-kitsch)(ex-Abba, ex-Störkraft, ex-apostelen), in Clockwork, toeg. 50, org. Anarchistisch Kollektief Pino.
- 21.30 u **OPTREDEN** Ludo Mariman, in Kafee 't Plektrum, toeg. gratis.
- 23.00 u **DEAD-SEX-MULTI-TV-PROJEKT** een heleboel tv's, die tegelijkertijd films tonen waarbij erotisch en de dood centraal staan en ekstravagante avantgardemuziek van Bootsy Collins, Bill Laswell, Mark Ribot, John Zorn,

in Politikakafee.

WOENSDAG

- 13.00 u **UUR KULTUUR** Mezzosopraan Lucienne Van Deyck brengt liederen van Clara Schumann en Alma Mahler, in Kapel van de Romaanse Poort, toeg. gratis.
- 14.00 u **FILM** 'De klucht van de brave moorde-naar' van J. Bruyninx, 1956, in Vanderke-lenstraat 30, org. Vlaams filmmuseum en -archief.
- 20.00 u **FILM** 'US Go Home' van C. Denis (1994); Engelse ondertitels, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
- 20.00 u **FILM** 'De klucht van de brave moorde-naar' van J. Bruyninx, 1956, in Vanderke-lenstraat 30, org. Vlaams filmmuseum en -archief.
- 20.00 u **KONSERT** Stef Bos: 'Schaduw in de nacht', in Stadschouwburg, toeg. 300/500/650.
- 20.00 u **FILM** 'Beyond the Valley of the dolls' van Russ Meyer (Psychedelische extravaganza film over een ongeremde meidenrock-groep, die op hun reis naar Hollywood kennismaken met de gevaarlijke schoonschijnende onderwereld van een grillige muziekpromotor), in AV 01.12, tegenover 't Stuc.
- 22.00 u **FILM** 'Faster Pussycat! Kill! Kill!' van R. Meyer; brutale film over het geweld van drie Buxom Go-Go-Girls tegen mannen, in AV 01.12.
- 22.30 u **FILM** 'Travolta et moi' van P. Mazuy (1993); Engelse ondertitels, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

DONDERDAG

- 20.00 u **KONSERT** Harmonieorkest olv Jan Van Der Roost, brengt een klassieke improvisatie, in Konserzaal Lemmensinstituut, org. Lemmensinstituut.
- 20.00 u **FILM** 'Frères' van O. Dahan (1994); Engelse ondertitels, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
- 20.00 u **FILMAVOND** Twee films van J. Buttgereit: 'Schramm' en nadien 'Nekromantik', in AV 01.12.
- 20.00 u **LEZING** 'Symboliek van de Indische boeddhistische iconografie', met polychroom diamateriaal, in MSI 01.28.

VRIJDAG

- 20.00 u **FILM** 'Travolta et moi' van P. Mazuy, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** 'Frères' van O. Dahan, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

ZATERDAG

- 20.00 u **TONEEL** 'Oedipoes' (Hugo Claus), in Stadschouwburg.
- 20.00 u **MUZIKALE AVOND** 'Van Staus tot Bernstein', ten voordele van de speciale kinder-dag van het Verbond der Jaartallen; presentatie door André Van De Putte, in Auditorium Minnepoort, toeg. 250, org. Verbond der jaartallen.

ZONDAG

- 11.00 u **SINJATUUR KULTUUR** met onderandere Gilda De Bal, in Wentelsteen, Vismarkt, toeg. gratis.

JO MEUWISSEN

bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal.

Videoschermen tot 4 m.
DISCOBAR EN CD's met of zonder D.J.

016/201.301

TEKSTVERWERKING
VERTALING
A4-KLEURENSCANNING
MET TEKSTHERKENNING
LASER- OF KLEURENPRINTER
Tel. 016 / 26 . 06 . 58

THE LONELY MOUNTAIN

Agenda

Woe 14/02 20 uur
MAGIC: THE GATHERING
& andere cardgames

!!!!!!OPGELET!!!!!!
vrijdagavond 16/2
zijn er uitzonderlijk
geen activiteiten
in onze winkel

The Lonely Mountain
Tiensestr. 155 Leuven
Tel.: (016) 29.29.84
psas@lonmount.be

GRATIS
demo (credit
voor id. extra)

Het "groene" copy-center van Leuven.
Gerecycleerd en 100% chloórvrij papier
Thesissen - Cursussen - Folders
Formaat A5 tot A2
ALLE inbindingen, Plasticifceren tot A3
Snel - verzorgd - volledig afgewerkt

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder.
van 9 u. tot 22 u. doorlopend.
zat. 10 u. tot 17 u.

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

advertentie

kruiswoord

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Europese hoofdstad 2 Europese munt — Zangnoot 3 Griekse letter — Droogoven — Mansnaam 4 Gebied in Ierland — Verstreken 5 Hoefijzervormige en gepunte staaf — Schijn 6 Soeziger — Delikaat 7 Muzieknoot — Indonesisch kledingstuk 8 Zwak geluid — Geestelijke — Aziatische rivier 9 Meisjesnaam — Gedicht 10 Bijeenzamen.

Vertikaal — 1 Lichaamsdeel — Geraamte 2 Tijdmaat — Voedingsmiddel 3 Europese rivier — Verbinding — Vervoermiddel 4 Europees geleerde — Japans drama 5 Dierenverblijf — Bewonderaar 6 Maak gedwee — Mengsel van gassen, dampen en fijne deeltjes 7 Deel van een wiel — Rond gebouw of verkeersplein 8 Zwarte delfstof — Bestuur door middel van een leidsel — Lengtemaat 9 Kenteken op Belgische vliegtuigen — Het bewuste ik 10 Nooit — Kerkelijke straf.

Door Filip De Keukeleere

Apollonia

- 13/02 om 22.00 u: Paramedische fuif, in Waalberg.

Crimen

- 14/02 om 20.00 u: Fakbaravond, in De Rektor.
- 15/02 om 18.00 u: Voedsel tot zich nemen, in Alma 2.
- 19/02 om 16.00 u: Akademische zitting met aansluitend receptie, in DV 91.56.

Ekonomika

- 17/02 om 22.00 u: Galabal, in Concert Noble, Brussel.

Germania

- 19/02 Eerste kan dag.
- 19/02 Verkleedfeest, in Praatkamer.

Historia

- 14/02 Stef Bos.

Katechetika

- 13/02 om 19.00 u: Bulckensfeest, viering ter gelegenheid van het emiraat van Prof. Bulckens, in MT. 00.16.
- 15/02 om 19.00 u: Debat onderwijs, 'waarheen met Godsdienswetenschappen en teologie', in MTC 00.16.

Klio

- 12/02 om 15.00 u: Verkoop van Kleionummers, in Permanente.
- 12/02 om 22.00 u: T.D., in 't Plektrum.
- 13/02 om 20.00 u: Klio gaat massaal supporteren voor de Klio-band die als enige band van de letterenkring deelneemt aan het interfacultair Songfestival.

LBK

- 13/02 om 19.00 u: Interfacultair Songfestival, in Corso.
- 15/02 om 20.00 u: Sollicitatieavond in samenwerking met Kviv.

Medika

- 12/02 om 20.30 u: Centrale Raad, in Doc's Bar, Zaal boven.
- 13/02 om 22.00 u: Paramedische fuif, in Waalberg.
- 15/02 om 22.00 u: Ierse avond met optreden van Horn, in Doc's Bar.

Politika

- 13/02 Muurklimmen.
- 15/02 om 20.30 u: 'Spelers & Drinkers' brengen nummers van Johan Verminnen. Zie kader pagina 13, in PDS, toeg. 250/300/350.

Psychologische Kring

- 12/02 om 20.00 u: Aperitiefkonsert, in Minnepoort.
- 13/02 Psychologie met 'Erektie' op Interfacultair Songfestival, in Corso.
- 14/02 om 21.00 u: Sentimental night, in Shrink.

VRG

- 12/02 om 20.30 u: Profienkantus, in Tir Na N'og.
- 13/02 om 20.00 u: Film: 'Wolf', in Zeger Van Hee, toeg. gratis.
- 13/02 om 22.00 u: Dropping.
- 14/02 om 10.00 u: Jobbeurs, in Nieuwe Valk.
- 14/02 om 20.00 u: Informatieessies over verscheidene jobskorten.
- 14/02 om 22.00 u: Valentijnavond, in HDR.
- 15/02 om 10.00 u: Jobbeurs, in Nieuwe Valk.
- 15/02 om 20.00 u: Informatieessies over verscheidene jobskorten.
- 15/02 om 22.00 u: Fulltime TD, in Blauwe Kater.

VTK

- 15/02 om 20.00 u: Sollicitatieavond in samenwerking met Kviv.
- 16/02 om 22.00 u: Tiende Arenberg Galabal, in in en rond het Arenbergkasteel.

Wina

- 15/02 om 20.00 u: Foto tentoonstelling, in Waag, Heverlee.

"De patiënten worden nu één keer per week gewassen"

Inds de zomer van 1991 trekken elk jaar weer Leuvense studenten pedagogie naar het Roemeense dorpje Gheja (zeg 'geesja'). Daar gaan ze een paar weken lang een handje helpen in een verouderde en slecht beheerde psychiatrische instelling. De Bouwvorder had daar eerder al materiële verbeteringen aangebracht, de pedagogen houden zich nu bezig met de menselijke kant van de zaak: de patiënten en het personeel. Ann Van Hooste en Karl Catteeuw, laatstejaarsstudenten ortopedagogie, hebben hun stage gedaan in Gheja, en zijn nu net terug van maar liefst vier maanden Roemenië.

Veto: Voor veel westerlingen roept de naam Roemenië vanzelf associaties op met onderontwikkeling, kommunistische toestanden en, vooral, armoedige weeshuizen. Bevestigt de situatie in Gheja die vooroordelen?

Ann Van Hooste: «Roemenië is in 't algemeen nog wel een ontwikkelingsland, maar de problemen in de instelling in Gheja zijn uniek. Het is niet te vergelijken met Belgische instellingen. Zelfs kwa hygiëne is er daar niks. In het begin dat we er waren, was er niet eens water. Nu worden de patiënten één keer per week gewassen, als er niets tussen komt. Maar het meest choquerende vond ik hoe ze de mannen daar behandelen. Ze liggen dagenlang in bed zonder dat er iemand naar hen omkijkt, en sterven zelfs, zonder dat iemand het merkt. In de vier maanden dat wij er waren er zes mensen gestorven.»

Veto: Wat doet het personeel dan de hele dag?

Karl Catteeuw: «Ze zien het als hun grootste verantwoordelijkheid te zorgen dat niemand wegloupt. Als ze 's morgens aankomen tellen ze eerst de patiënten na. Ze kennen hun namen niet, maar kijken gewoon of het er nog evenveel zijn als de dag tevoren. Daarna houden ze zich de hele dag bezig met slapen, televisie kijken, schaken, breien en pingpong spelen op de tafel die wij voor de patiënten gekocht hebben. Ze gaan de bewoners soms zelfs pesten, of laten zich door hen masseren. Voor de betere patiënten hebben ze een beetje respect, maar de zwakkeren worden als beesten behandeld.»

Alkohol

Ann: «Er is wel een therapieboek, waarin netjes wordt opgeschreven hoeveel mensen die dag welke therapie hebben gevolgd, maar in werkelijkheid gebeurt er niets. Als je er iets van zegt, komen ze met allerlei ekskuzes: ze zeggen dat ze met te weinig zijn, dat er geen geld is, dat ze niet goed opgeleid zijn voor hun taak. Dat laatste is ook wel zo. Hun kennis over de problematiek stelt inderdaad niets voor. Er werkt daar een timmerman, een fabrieksarbeider en weet ik veel wat, in elk geval geen gekwalificeerd personeel. Geen dokter of psycholoog of zo. Maar het gaat er niet om met hoeveel ze zijn, het gaat erom wat ze doen.»

Veto: Wat voor patiënten zitten er in Gheja?

Karl: «Een vijftigtal bewoners en vier personeelsleden. Maar het zijn niet allemaal psychiatrische patiënten: er zijn ook alcoholverslaafden, zelfs zwervers en daklozen. Verder zijn er schizofrenen, en mentaal gehandicapten. Het is in feite het afval van de maatschappij, dat daar opgeborgen wordt. De Roemenen schamen er zich ook wel voor. Daarom was de instelling zo ver weg gestopt, en hebben we haar heel 'toevallig' gevonden. Maar heel wat mensen uit het

dorp weten niet eens wat zich allemaal afspeelt in de instelling.»

Veto: Hebben jullie geprobeerd om dat aan te klagen, om er structureel iets aan te doen?

Karl: «We zijn ook wel naar hogere echelons geweest: naar de directeur, iemand is zelfs helemaal naar Boekarest gegaan om met mensen op het Ministerie van Gezondheid te gaan praten. Maar daar luisteren ze op zijn Roemeens: ze zeggen wel dat je gelijk hebt, maar doen verder niets.»

«Maar het heeft ook te maken met de politieke situatie in Roemenië. Er is weinig veranderd sinds Ceaucescu in 1989 werd afgezet. Het politieke systeem is ingeruild, maar dezelfde mensen zijn nog aan de macht. De sfeer van bureaucratie en corruptie hangt er nog steeds. Je merkt duidelijk dat het personeel niet gewend is te werken. De directeur trouwens ook niet. En zo'n mentaliteit verander je niet op een paar jaar.»

Veto: Wat was precies de bedoeling van jullie project?

Ann: «Het was eigenlijk een stage-opdracht. We moesten, om het met een groot woord te zeggen, een ortopedagogische werking gaan opbouwen. Dat waren

hebben we elke dag een andere activiteit georganiseerd, om de dagen wat minder eentonig te maken. Toen we er kwamen gebeurde er niks: het was gewoon opstaan, eten, wachten, weer eten en dan gaan slapen. Wij gingen dinsdag met de mannen naar de markt, woensdag maakten we muziek, donderdag werd er gedoucht en zo. We gingen ook met de patiënten die dat wilden naar de kerk. Dat mochten ze eerst niet van het personeel.»

Veto: En dan komen er twee studenten uit België hen vertellen hoe het eigenlijk zou moeten. Hoe reageren de personeelsleden daar op?

Karl: «Sommigen nogal apatisch. Ze hebben verschillende meningen over ons. Enerzijds zijn we de jonge, rijke studenten waar ze een beetje op neerkijken: 'die hebben het geld, die hebben gestudeerd, die kunnen dat allemaal'. Sommigen dachten eerst dat wij voor ons werk daar betaald werden. Of zelfs dat we het kasteeltje waar de instelling in gevestigd is, hadden gekocht. Maar anderzijds vonden ze dat wij eigenlijk te goed waren voor hen en voor de mannen. Ze snaapten niet wat we kwamen doen. In hun ogen zijn we dom. Het gevolg was dat we een passieve tegenwerk-

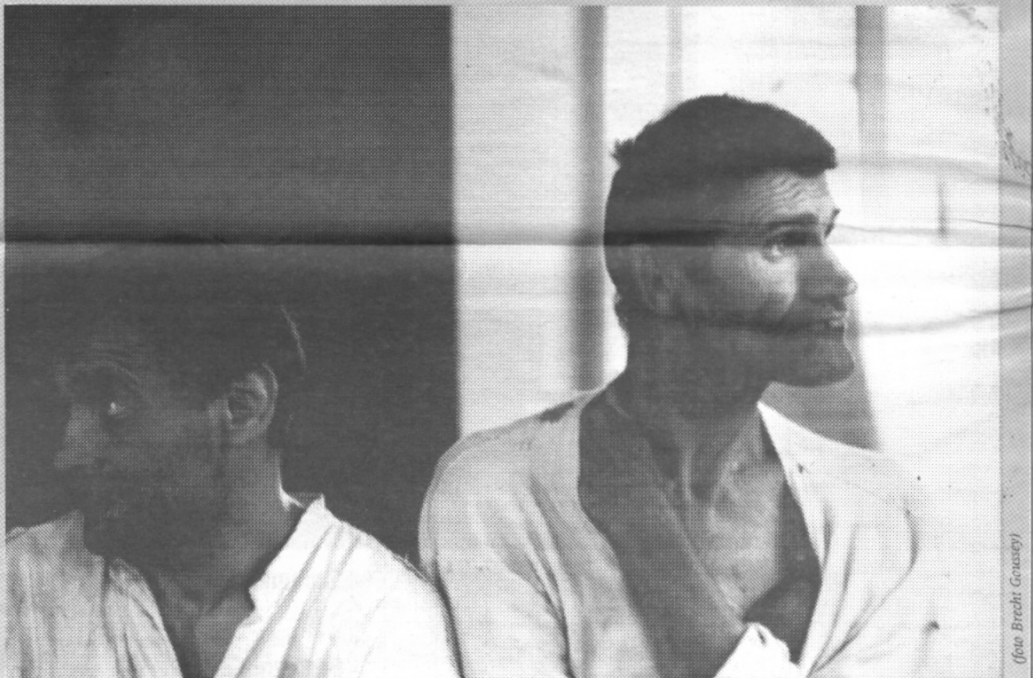
we verbleven, wilde eigenlijk geen geld, maar we hebben ze wel kado's gegeven, en we zijn ook vaak inkopen gaan doen.»

Veto: Hoe was het om weer in het rijke België te zijn na vier maanden Roemenië?

Ann: «Het terugkomen is heel moeilijk. De mensen hier zagen over vanalles, zogenaamde problemen, maar in mijn ogen totaal onbelangrijk. Het is een enorme cultuurschok. Ik kom geregeld in een Belgische instelling, en het is ongelooflijk hoeveel comfort de patiënten hier hebben: een eigen kamer, een gezellige living. Terwijl ze in Gheja nog niet eens een eigen bed hebben, 'of eigen dekens. Je moet het natuurlijk wel in zijn context zien, maar dat is, zeker in het begin, heel moeilijk.»

Appel

Karl: «Ik heb de vergissing begaan naar een feestje te gaan in een Belgische instelling, net nadat ik teruggekomen was. De tafel was rijkelijk gedekt, iedereen was mooi aangekleed, er was familie. Dat is niet te vergelijken. En dan zit je er de hele tijd aan te denken hoe het met de mannen in Gheja is. Je hebt ze tenslotte persoonlijk leren kennen. België is waarschijnlijk één van de rijkste en best georganiseerde landen in de wereld, en in Roemenië, een land met een slechte reputatie, zaten we dan nog in één van de slechtste instel-

(foto: Brecht Graaier)

vooral elementaire dingen: er moest bijvoorbeeld nodig iets gedaan worden aan de hygiëne. We hebben ook geprobeerd een vertrouwensrelatie op te bouwen met het personeel, en hen te motiveren. En individueel te werken met de bewoners. We hebben geprobeerd op allerlei gebieden een klein beetje te veranderen.»

Veto: Wat heb je dan concreet gedaan?

Karl: «De hygiëne is wat verbeterd, naar Roemeense normen natuurlijk. De patiënten worden nu één keer in de week gewassen. We hebben ze ook kleren gegeven. Die waren er wel voorhanden in de instelling, maar ze werden niet uitgedeeld, omdat ze dan niet zouden terugkomen van de wasserij, of gestolen zouden worden door personeelsleden. We hebben dan maar overal duidelijk 'pg' of geschilderd: 'psychiatrie Gheja'. Of 'pas geverld'. Het heeft nu wel iets van een konsentratiekamp, maar de mensen zijn tenminste latsoenlijk gekleed.»

Ann: «We hebben een aantal inkontinente patiënten ook toilettraining gegeven, en een soort pampers voor 's nachts. Verder

ing ondervonden. Ze hadden geen interesse. En soms probeerden ze bepaalde activiteiten te storen of te verhinderen. Ze stoorden ons tijdens vergaderingen, of liepen er gewoon van weg en kwamen niet meer terug.»

Zagen

Veto: De reis, het verblijf daar en het materiaal zullen wel heel wat geld hebben gekost. Hebben jullie alles zelf moeten betalen?

Ann: «Er komt wel geld binnen via sponsoring, van een bank, van het departement, van profen en veel sympathisanten. We organiseren ook vanalles: tentoonstellingen, kerskaartjes, benefietavonden. Binnenkort is er trouwens weer een fuif. Dat geld is nodig voor de grotere investeringen: we zouden bijvoorbeeld graag een industriële wasmachine kopen voor de instelling. Dan moesten ze niet steeds naar de wasserij met de kleren.»

«De reis hebben we wel zelf betaald: we zijn met de auto gegaan. Het gastgezin waar

lingen. Het contrast kan amper groter zijn.»

Veto: Lijkt wat jullie daar doen niet op de spreekwoordelijke druppel op de hete plaat?

Ann: «We werken natuurlijk op lange termijn. We willen de situatie voor de patiënten verbeteren, de personeelsleden wat motiveren. Het is voor ons ook leerzaam helemaal alleen daar naartoe te gaan, veel te moeten improviseren, op eigen benen te leren staan. Maar gewoon het gevoel die mensen een paar maanden lang een iets beter leven te geven loont al de moeite. Je voelt echt dat ze blij zijn als wij er zijn. En ze vallen waarschijnlijk in een nog diepere legie als we weer weggaan. Maar het appel van de mensen daar is zo groot dat we elk jaar weer teruggaan.»

**Erlinde De Lange
Martijn Graumans**

Wie meer informatie wil vindt de vzw Roemeenje in de Brusselsestraat 141. Steun kan gestort worden op rekeningnummer 001-2289521-09. De fuif gaat door op donderdag 22 februari, vanaf 21.00 u in de Raadskelders.